

Déli Hírlap

Legjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével
Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetése alatt

A Romániai
Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 8
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Három csokor gyöngyvirág

Kedves Barátom,

Kezben a három csokor gyöngyvirág. Elhoztam ide, temetőbe. Idén Anyák Napján már nem adhatom át, helyetted, Édesanyádnak. Ő is itt van már. Melletted. Vele. Ő, ha láttad volna tavaly ilyenkor, mennyire megátodott a Te „síruntuli” figyelmeden. Elfutotta szemét könny, nem jött szó az ajkára. Csak a virágokat simogatta reszkető kezével. A három csokor gyöngyvirág ott állt az asztalon és ott is hervadt el a fényképed előtt, az asztalon. Emlékszel, ép azon a verőfényes tavaszi délutánon, amikor az a fénykép készült, együtt vettünk gyöngyvirágot a templomutca sarkán. Ez volt Édesanyád kedvenc virága. Gyöngyvirágot kapott leánykorában Édesapádtól születésnapjára, evvel kedveskedtél neki mindig és ebből fonták pár nappal ezelőtt a koszorút is ravatalára.

Valami huzott, vonzott most ide hozzád, a csendbe és magányba. Ha ma világszerte nem is ünnepeznék az Anyák Napját, akkor is itt lennék most melletted. Gondolatok sulyosodnak a lelkekre és valakinek ki kell öntenem a szívemet. Nem azt akarom elmondani, amiről talán oly sokan sutognak itt nektek, — hogy irigyelnek benneteket. Vagy hogy a mítón elrebegett utolsó szavaid mily megrendítőek voltak: „talán így jobb!”

Nem.

Élni ma is szép és jó, — csak az élet komisz. A jóság és áldozat virágai ma is nyílnak, tündökölnék, az emberek sóvárognak a szeretet után, áhítják a napfényt és derít, szerelmesei az otthonnak, drága kínos gyanánt őrzik az anyai mosolyt. A harcokosíkról, melyek az elébb a temető mellett robajlottak el, pirosképű, életvidám ifjak integettek a virágos kisablakok felé, egész utcahosszat, amerről jöttek... S most, hogy megreszket az égen már az első csillag fénye s mint a héjj az almát, beborít a magány, két kis szöszkeség csacsogva megy haza a temetőből, testvérkéjük sírjától és azon örvendeznek, hogy holnap felvehetik az új ruhát. A villamoson valaki rosszul lett és három is jelentkeztek, hogy hazakísérik. A gyárban, ahol dolgoztál, a munkások csekély keresetükből szép összeget adtak össze munkanélküli társaik javára. Vannak még jó emberek, kedves Barátom! A hadifoglyoknak szegény asszonyok, emberek friss kenyeret és meleg ételt vittek. Az az orvos, aki Téged is kezelte, ezeket ajándékozott megint jótékonyokul alapra. Háza, vagyona, gépkocsija még ma sincs, huszesztendő működése óta, de annál több az olyan betege, akitől egy vasat sem fogadott el. Volt osztálytársam, aki színjelesen végzett, elment tanítónak egy istenhátamögötti faluskába, hogy a lélekmentő munkában aprózza fel kiváló tehetségét. A kislány, akinek udvaroltál, még ma is felhős arecal jár az utcán. Mintha a szívét kivették volna, olyan. Azokat a gyönyörű ibolyákat ő ültette a sírodra...

A városban vadidegenek módjára járnak-kelnek az emberek, — mintha különböző bolygók vándorai csöppentek volna egyazon körengetegbe, — de mindegyik alig várja, hogy kedves, mosolyos köszöntéssel rontson rájuk egy igazi jóbarát. Olyan, mint Te voltál! Szívünk melegen pihézt a térszékbe vágyunk mindannyian, akik túltűntek Téged. Édesanyánk biztató tekintetét az élettárs szemében keressük. Kellemes muzsika fülünknek a gyermekszívaj, a márdárfüty, a nótaszó. Idegesítő csak ez a némaság, ami itt van. Ez a némaság, mely a szomorufűzek birodalmából kiszökött és rátelepedett szívünkre, agyunkra, otthonunkra, életünkre, a világra. A sötétség és bizonytalanság némasága. A hullámsírok mélyébe örvénylő hajókon csak úgy, mint a bombafüstös romokon ma ez a némaság üli kegyetlen torát. A szépég és jóság után sóvárgó lelkek milliói úgy küzdenek evvel, mint a pókhálóba vetődött

MÁJUS 10

Május tizedike nagyjelentőségű nap Románia történelmében, mely ekkor lépett a független európai államok sorába. Ezt a történelmi évfordulót az egész ország mindenkor nagy fényvel és pompával üli meg. Mozgalmas napok és hetek előzték meg ezt a nagyjelentőségű történelmi eseményt, mert ekkor volt kénytelen Románia beleavatkozni a török-orosz háborúba és ki tudja, hogyan végződött volna ez a hadjárat, miként alakult volna a balkáni államok története, ha Plevnánál a román hadsereg hathatós közreműködésével meg nem verik a török hadakat. A törökök Európából való kiszorítása tulajdonképpen ekkor vette kezdetét. Ekkor törték meg a muzulmán hatalom nagyságát és szereztek dicsőséget a keresztény fegyvereknek. Ekkor vette kezdetét a román nemzeti öntudat és önérték nagyarányú fejlődése és ez juttatta ahhoz a szerephez Romániát, amelyet az európai rendben azóta be is tölt. Feloldhatatlan kapcsolatot jelent a nép, a haza, a korona között a dinasztia, amely egybe forrott a nemzet vezetésével és annak jövőjével. Amikor a multban megtörtént, hogy nagy történelmi megpróbáltatások nehezettek az országra, ott volt mindig a dinasztia, amely emlékeztetett a sors parancsszavára és hiven örködött afelett, hogy a felelőtlenek meg ne bontsák a rendet és fegyelmet. Több, mint száz esztendő telt el I. Carol király születése óta, aki rátermettsége, bölcsessége és bátorsága által megszerezte országának a függetlenséget és a királyság címet.

Gyönyörű május eleji nap volt 1866-ban, amikor a határon túlról érkező hajóról egy fiatal, magas férfi szállott ki. A sors úgy akarta, hogy ez a fiatal ember legyen kezese a vén Duna torkolatánál lakó népek jövőjének. Ettől kezdve Carol herceg az országé lett, ahogyan önmaga is bevallotta:

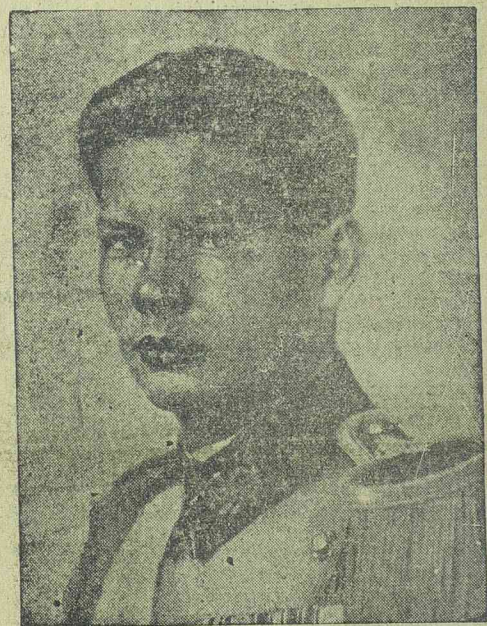
„Abban a pillanatban, amikor lábamat erre a szent földre tettem, magam is román lettem.”

Jelszava ez volt: „Nihil sine Deo.” — „Mindent Istennel.”

Ebben a szellemben vezette országát és népét, amely nemzedékeken keresztül áldani fogja emlékét.

A dinasztia új sarja I. Mihai király öfelsege, aki most az uralkodói jogok felelőségét hordozza, ugyanennek a szellemnek örököse és folytatója. Népe sze-

reti, hallgat a szavára. A kiválóan képzett fiatal uralkodó ifjusága éveit, tanulmányait a nemzet ifjúsága körében töltötte: Megismerte annak életét, problémáit, érzelmevilágát és amikor a nemzet akarata az éltre hívta, megértő és melegsívű vezető jévé vált népének.

Az országlás gondjában kiváló segítő társa a uralkodónak Antonescu Ion tábornok-államvezető, aki e sulyos időkben erős kézzel és államférfiúi bölcsességgel örködik az ország rendjén, békéjén és fejlődésén.

Az idei évforduló napsugaras májusi reggelén, a tavasz minden színpompája öleli körül az ország nagy ünnepét és Románia egységes akarattal áll az uralkodócsalád mellett.

méhecske a gyilkos fonalakkal. A nagy uton, melyen mindannyian cipeljük sorsunkat, ma nem az utszéli bokrok és gazok termik a töviseket, hanem emberek hintik el egymásnak. Az elől haladók az utánuk következőknek. A gépkocsin haladók a gyalogos vándornak. A beérkezettek a helyüket nem találóknak. A javakban dúsalkodó népek a szegényebbeknek...

Emlékek foszlányait villantja élelem ez a három csokor kis virág. Mennyi életkedv és önbizalom csattant ki abból a pár szóból, amivel áadtad az Édesnek: Anyukám, az Isten éltesse! Ez a pár szál virág jelképezte ifjúságodat, reményeidet, tudásodat, szívedet és jellemet s ez az egyszerű köszöntés azt példázta: Édesanyám! Isten éltesse sokáig, hogy meghálálhassam valamiképp neked mindazt, amit értem tétted!

Látod, kedves Barátom, ezért jöttem most hozzád. Elárulni, bevallani, hogy ez lehetetlenség lett volna. Mi, akik itt maradtunk, küzdünk és verekszünk az étellel, — még ma sem jutottunk el odáig, hogy valamiképp saját elgondolásunk szerint meghálálhassuk az anyai szeretetet. Nem. Ez az óhaj egyre inkább a vágyalmok régiójába tolódik. A legtisztább jóakarát is csak a hála kis töredékeit eredményezi. Gondtalan, vagy legalább is könnyebb élelet biztosítani az érdemes öregeknek, — ez csak kiválasztotaknak sikerül. Neked nem sikerült volna. Nekem sem. Sokunknak nem. Ellenben volt iskolatársaink közül ismeretek harminckétéves embert, aki a szülők morzsáiból ma is szedeget. Viruló asszonyok a háztartási egyensúlyművészet

kötéltáncosaivá válnak és szertefoszlanak a lakodalmi asztalnál szótt vágyak, hogy most már minden könnyebb lesz a szülőknek és gondoskodhatnak róluk öreg napjaikra.

Szép tervek, jó szándékok, — de közbeszólt az élet. Most, hogy sompolyogva előjött az est s a városból lilásan ideszikrázik a villamosok áramszedő lantja, hűvös szellők kergetőznek. Tavasz van. Május. De még füteni kell odahaza. Ilyen tavasz a mi ifjúságunk. Fázunk benne. Füteni kell. S ahelyett, hogy kacarászva a virágos réteken száguldoznánk, örvendenénk a természetnek, napsugarak, — hadijelentéseket olvasunk és indulókat hallgatunk a rádióban. A gyermekét ringató anya a hajóürveszteségre és harctéri beszámolókra figyel. Ezt kapták a mai anyák. A gondokat, az izgalmat, a háborút. S ami megrendítő, örök törvényszerűség náluk: tovább hordják és ringatják a gyermeket, kézenfogják a kis iskolást, áldó szeretettel kísérik életük továbbfolytatóját... Minden megváltozhat, ők nem változnak meg. A háboru elsöpörheti a népek békéjét, feldöntheti az országhatárokat, temetőkké változtathatja a virágzó városokat vagy ipartelepeket, megtizedelhet nemzedékeket: az anyai szeretet kifogyhatatlan, legyőzhetetlen, — örök.

Amint évről-évre kóvirul a gyöngyvirág, úgy a megpróbáltatások özönében, a gondok sulya alatt újjászüpül az ő szeretetük.

Sok minden megváltozott azóta, kedves Barátom, hogy itthagytál bennünket. Az édesanyák nem változtak meg. Olyanok, mint a Te Édesed volt...

(rodostó)

Jubileum Bucurestiben

A Fundația Regele Carol I. intézmény ötvenedik évfordulója — Őfelsége I. Mihai király és Antonescu tábornok államvezető az emlékünnepeken

Bucurestiből jelentik, hogy a Fundația Regele Carol I. elnevezésű királyi alapítvány ötvenedik évfordulója alkalmából Bucurestiben fényes ünnepség volt, amelyen Őfelsége Mihai király, Antonescu tábornok-államvezető és Nicodim patriárka, valamint a román kulturális és tudományos élet képviselői is megjelentek. Az ünnepségen résztvevő nagyszámu és előkelő közönség viharos lelkesedéssel ünnepelte a

terembe való megérkezése alkalmával az uralkodót, aki az emelvényen Antonescu tábornok-államvezető és Radu Rosetti tábornok közoktatásügyi miniszter között foglalt helyet. Nicodim patriárka áldást osztott, majd az ünnepi beszédekre került a sor. Az ünnepségen több felszólaló után Antonescu tábornok államvezető is beszédet tartott, amelyben többek között a következőket mondta:

„Egy nép jövőjét a kultura ereje és a munka fegyelme biztosítja” — mondotta Antonescu tábornok-államvezető

Amikor egy fél évszázaddal azelőtt, I. Carol király letette ennek az intézménynek az alapkövét, imát mondott, kérve a Mindenhatót, hogy az elkövetkező századok hozzanak számunkra igazságot és a tudománynak ebből a csarnokából népiünk felvilágosodott hazafiasságának meleg sugara áramoljanak ki.

Carol király, aki az alapítványi épületet a királyi palotával szemközt emeltette, ezzel is bizonyosságot tett arról, hogy a modern királyság elve a szellem uralma és példaadása.

Egy nép jövőjét a kultura ereje és a munka fegyelme biztosítja.

Az államvezető megemlékezett azután arról, hogy az alapítvány az egyetemi ifjúság javát és testvéri megerősítését szolgálja; majd a diákokhoz intézve szavait így folytatta:

— Éppen ezért érthetetlen, hogy a diákok viselkedés ellenséges módon éppen a megnyitás napján. Az éltelt félvszázad szigorú szemrehányást jelent azok számára, akik árnyékba borították az országépítő király köszönetét akkor, amikor a legjobban megér-

telte volna. Az öt évtized távlatában most azok felé fordulok, akik ennek az intézménynek köszönhetik tanulmányaik folytatását és kérem: Ti, akik fiatalagotoknak világosság után vágyó derűs óráit itt töltöttétek el, ti, akik első pillanatra nem értettétek meg a király nemes adományát, ti az ország minden részéből egyesüljétek az ország felemelésére, a nemzet szeretetére és a jövő legyőzésére irányuló bizalomban. Vessétek eszetekbe, hogy amint egy épületet nem lehet lélek és téglá nélkül felépíteni, éppen úgy egy személyiség, vagy

egy nemzet nem lehet meg a könyv világossága és a munka fegyelme nélkül.

Az államvezető ezután Őfelsége I. Mihai király felé fordulva ezt mondotta:

— Felső, azt kívánom, hogy a nemzet valamennyi tudósa az uralkodóház erejében és a román nép örök jogában való hittel és felvilágosult egyesüléssel vegye körül Felsőgedet.

Az államvezető beszédét percekig tartó taps és éljenzés követte.

Őfelsége I. Mihai király ünnepi beszéde

Az ünnepséget Őfelsége Mihai király beszéde zárta le. Hangsúlyozta az uralkodó, hogy öröm tölti el az alkalmmal, amikor kiváló elődei mintájára résztvesz ennek a félvszázados királyi kulturális intézménynek az ünnepség, melynek jelentőségét az ország és nép közművelődési életében a szónokok oly lelkes szavakkal ismertették. Kegyelettel és elismeréssel fordul az áldott emlékü I. Carol király, ez intézmény megalapítója felé, aki saját javaiból áldozott az egyetemi ifjúság nevelését biztosító nagyszerű intézmény létesítéséért. Személyes akaratára a királyi palotával szemben épült ez az intézmény, hogy mindig szembe előtt legyen és segítse, I. Carol király haláláig gondját viselte az alapítványnak.

— Ez ünnepélyes alkalommal köszönetet mondom mindazoknak, akik szívükkel, lelkükkel és minden erejükkel az intézményért fáradoznak — mondotta az uralkodó — mindenek előtt a rektoroknak. Felhívom ezt az alkalmat arra, hogy szóljak mindazokhoz, akiknek erkölcsi és anyagi támogatásával az itt nevelkedő fiatalság gondját viselik és emlékeztetem őket I. Carol király szavaira, aki azt mondotta: Hazaszerető férfiakat neveljétek itten, ne felejtétek meg a jellem többet határoz a népek sorsában mint a lentumok és csak az erkölcsi erő vehet meg a lenyűgözéstől vagy megsemmisítéstől. A jellem nevelés szempontjából egyik legkiválóbb eszköz az irodalmi és filozófiai elmélvülést tartjuk. Csak elődeink lelkiségének megértése és annak mélyiségebe való be-

hatolás fakaszthatja fel számunkra az élővizek csodálatos forrását, amelyben a szépség és a jóság szomjuzóit az igazságkereső munkában megerősödhetnek.

JELLEMES EMBEREKÉ A JÖVŐ

Beszéde további során az uralkodó rámutatott arra a mérhetetlen nagy erkölcsi és szellemi erőforrásra, amelyet a mai ifjúság számára a könyvtári munka, a könyvekbe való elmélyedés jelent.

A holnap felelősségét hordozó férfiak a ma ifjaiból kerülnek ki, akiknek a jövőre felkészülő fáradozásait azok a tanárok segítik elő, akikkel szemben ez a fiatalság tisztelettel és bizalommal tartozik.

Azok a nemzedékek, amelyek életükkel a haza iránti szeretetüket bebizonyították, annak hasznos polgárai voltak, érezhették ennek az intézménynek áldásos hatását. A Fundația Regele Carol I. intézmény hivatása a jövőben is az, ami volt a múltban:

jellemek nevelése és a jelen és előző nemzedékek egymásra találásának, megértésének és összefogásának megvalósítása.

Befejezésül I. Mihai király Őfelsége kijelentette, hogy a haza ifjúságát és jövőjét szolgáló intézménynek további sorsát mindenkor meleg figyelemmel, támogatásával és fáradozásaival kíséri. Véül Isten áldását kérte az intézmény további munkásságára.

A királyi beszéd mely benyomást gyakorolt a jelenlévőkre, akik lelkesen ünnepelték az uralkodót.

Románia a nemzeti és szociális gondolatra építi állami ujjászervezését mondotta Antonescu államvezető a távozó olasz tiszteletré adott vacsorán

Az ország őszintén beleilleszkedik az új világszemlembé

Bucurestiből jelenti a Rador: A külügyminiszterum estehédet rendezett Pellegrino Ghigi, a távozó olasz követ tiszteletré. A vacsorán megjelent a kormány élén Antonescu tábornok-államvezető. Killinger német követ, a bucaresti japán követ, az olasz követtség tagjai és tisztviselőikara és több más sze-

mélyiség. Antonescu államvezető pohárköszönőjében rámutatott arra, hogy Románia századokra előre megépítette a szívélyes és egészséges egység hidját Olaszország felé. Az ország nemcsak az elmúlt rendet találta meg Olaszországgal, de vele együtt építi az új

Háromszor operálták

világhíres bécsi és ardeali orvosprofesszorok. Legutóbb epehólyag-operáción estem át. Miomám és a kövek okozta fájdalmak megszűntek, de a gyomorsavas kinok, göresök és zsiabadások nem csökkentek. Pokoli kínjaim közepette olvastam a „Gastro D” leírását egy év előtt és megrendeltem a Farmacia Thoiss Bucuresti 124. sz. címen, beküldtem előre a két üveg orvosságra 380 lei összeget. Két nap multán megérkezett az orvosság, azóta előírás szerint használom. Eredménye kitünő, fájdalmaim megszűntek. Mindenkinek szívből ajánlom a „Gastro D”-t, mint a legjobb gyomorsavas bántalmak elleni gyógyszer.

Timisoara, május hó 5. Monostori Mária, Strada Vasilii 26.

világot is.

— A Duce megkezdte az európai ujjáépítés munkáját — mondotta az államvezető — és mi, nemzetünk latinok meglegedéssel követjük a nemzeti ujjáépítés példáját.

Románia nemcsak, hogy csatlakozott a háromhatalmi szerződéshez, de őszintén kezdett hozzá intézményeinek ujjáépítéséhez és azoknak az eredményben levő új világszemlembé alapján történő felépítéséhez.

A román nép visszakívánja nyerni történelmi erevéit, ősi életjogait és becsületes őszintességgel óhajt beilleszkedni a Führer és a Duce által alkotott új világszemlembé. Nyugalommal várjuk az igazságon alapuló új világot.

Románia habozás nélkül tovább folytatja a nemzeti gondolatra épülő új nemzeti ujjászervezését.

Ezen az uton Románia bizalommal támaszkodik a nagy olasz birodalommal való legőszintébb együttműködésre.

Köszönetet mondott Antonescu államvezető a távozó Ghigi követnek az olasz-román kapcsolatok kimélyítése érdekében tett fáradozásaiért. A távozó diploma megköszönte a hozzá intézett szavakat és rámutatott a testvéri barátságunk arra a kapcsolataira, amelyek a román és az olasz népet összekötik. Ez — mondotta — a közös eredetben és a közös történelmi tényeken alapszik.

A kenyérjegyrendszer Aradon

- 71: Martini, Mărăsești 75. — 72: Schmidt, G. Birta 42. — 73: Liszka, M. Viteazul 13. — 74: Csernanszki, Coșbuc 15. — 75: Schmidt, Popa 1. — 76 — 77: Perva-Colta, Crișan 1. — 78: Nagy, Reg. Elisabeta 37. — 79: Haller, Dr. Suci 22. — 80: Ana Petru, Regele Ferdinand 187. — 81: Cozma, Regele Ferdinand 17. — 82: Juhász, Mocioni 11. — 83: Bugariu, Regele Ferdinand 52. — 84: Milhoffer, Mocioni 5. — 85: Milhoffer, Mocioni 5. — 86: Liszka, M. Viteazul 13. — 87: Juhász, Mocioni 11. — 88: Butariu, Minervei 31. — 89: Bota, Sava Raicu 206. — 90: Müller, Pionierlor 30. — 91: Bota, Sava Raicu 206. — 92: Chambre, Șaguna 166. — 93: Kohut, Șaguna 135. — 94: Nemetz, Șaguna 37. — 95: Krizsán, Dr. Rațiu 2. — 96: Mezei: Griviței 100. — 97: Ribarovici, Dorobanților 146. — 98: V. Plank, Lae Barna 28. — 99: Minishoffer, N. Pompiliu 15. — 100: Leischer, Dorobanților 116. — 101: Lutaș, G. Coanda 26. — 102: Leischer, Dorobanților 178. — 103: Opre, Lae Barna 29. — 104: Leischer, Căpitan Ignat 31. — 105: Popa, Căpitan Ignat 49. — 106: Györi, Dorobanților 42. — 107: Raun, Căpitan Ignat 11. — 108: Mezei, Griviței 100. — 109: Reischer, Căpitan Ignat 31. — 110: Albu, G. Coanda 40. — 111: Lelik, G. Coanda 54. — 112: Lutaș, G. Coanda 26. — 113: Garlaty, N. Pompiliu 28. — 114: S. Basal, N. Pompiliu 47. — 115: Böze, N. Pompiliu 58. — 116: Vitmann, Griviței 2. — 117: Reisch, Dr. Rațiu 72. — 118: S. Simon, Dr. Rațiu 18. — 119: Bede, D-na Balașa 2. — 120: Bede, D-na Balașa 2. — 121: Spaniur, Podului 18. — 122: Tausch, Veseliei 13. — 123: Ribarovici, Dorobanților 63. — 124: Ernsinski, Suci 35. — 125: Ersinski, Suci 35. — 126: Schmidt, Suci 2. — 127: Schmidt, Suci 2. — 128: Schwartz, Bihorului 4. — 129: Hegedüs, Col. Paulian. — 130: Pintér, M. Costin 1. — 131: Pinte, M. Costin. — 132: Codreanu, M. Costin 12. — 133: Martini, Mărăsești 75. — 134: Szabó, P. Luther 3. — 135: Huber, Ciordaș 9. — 136: Huber, Ciordaș 9. — 137: Rista, Ap. Purice 8. — 138: Pascu, Băsarab Vodă 22. — 139: Hatsig, Ap. Purice 8. — 140: Farko, Tiberlu 2.

MOULIN ROUGE variete május havi szenzációs műsora

JOHNIS akrobata táncduett

BÉBY GRAY

PATTUSINSKY GITTA nemzetközi énekesnő

BENEDEK ERZSI

STANCIU ANETTA

HERCEG TUSY

MISS DOLLY

Ma szombaton és vasárnap 5 órai kezdettel műsoros táncos matiné.

Direktor: ADOLFA SANDOR

Direktrice: MALEWSKA OLGA

A püspök a népközösséggel való egyetértésben feloszlatta az összes német jellegű katolikus egyesületeket

A Német Népközösségnek elhatározása, hogy a népi nevelést és vezetést kizárólag a népcsoport vezetőse intézi. Ennek az elvnek érvényesítése érdekében a tisztoarai római katolikus püspökség és a német népcsoport vezetősége között hosszabb idő óta tárgyalások folytak, melyek most a népcsoport vezetőségének szelleme szerint megegyezéssel végződtek. A megegyezést a püspökség hírdeményben hozza nyilvánosságra, melyet egyrészt Pacha Augustin püspök, másrészt Schmidt Andreas, a népcsoport vezetője irtak alá.

Az egyezmény négy pontból áll. Az első pontban a püspök közli, hogy 1537/1941. szám alatt kelt körrendeletével

beszünteti az összes német jellegű katolikus ifjúsági, leány és nőegyletek működését.

A püspökség kötelezi magát, — a második pont értelmében — hogy

hívók vallásos nevelése kizárólag a templomban és a plébániában történjék

a papok és a püspök által megbízott személyek által. Ez a rendelkezés nem érinti a körmeneteket és egyéb templomi cselekményeket. A harmadik pont szerint a vallásos és egyházi cselekményekben való részvételből senkire nem hátrány a népközösségi életben. A negyedik pont végezetül úgy intézkedik, hogy

a feloszlított egyesületek vagyonának hovatartozásáról és felhasználásáról esetlegesre a mindkét részről kinevezendő bizottságok döntenek.

Berlin hallgat, de nagy eseményeket vár

Kétórás bombatámadás a Szuezi csatorna ellen Moszkva cáfolja a nyugatoroszországi csapatösszevonások hírét - Külföldön Sztalin hatáskörének kiszélesítéséből közelkeleti orosz beavatkozásra következtetnek

Pénzügyi összeomlás fenyegeti Angliát

Berlinből jelenti a Rador: A Das Reich című lapban Göbbels dr. német birodalmi propagandaminiszter cikket irt, amelyben a villámháborúról beszélve azt állítja, hogy ez a politika és a hadászat egybevetése.

A demokráciák szerint Németország min-

den egyes hadjárathól kimerülve kerül ki, de ez tévedés, mert minden lépés alkalmas arra, hogy az újabb tervekét kidolgozzák.

Göbbels dr. befejezésül ezeket írja: Rövidesen nagy és eseménydus napok következnek.

Nem történt csapatösszevonás a Szovjet nyugati határa mentén — jelenti a Tassroda

Moszkvából jelenti a Rador: A Tass ügynökség cáfolja a Domei irodának az United Press vichyi tudósítója nyomán Newyorkból érkezett híradását, amely szerint a Káspi-tengeri orosz flottát Balti-tengeri egységekkel megerősítették volna. Cáfolja az orosz sajtóiroda azt is, mintha Középásziából és a Távolkeletről nagyobb létszámú csapatokat összpontosítottak volna a Szovjet nyugati határa mentén. Nem felel meg a valóságnak az a hír sem — folytatja a Tass ügynökség közleménye — mintha szovjet-orosz katonai küldöttség utazott volna Teheránba. Egyedüli igazság az, hogy az irakiezi körzetből áthelyeztek egy gyalogos hadosztályt a novoszibirszki körzetbe, mert ott megfelelőbb szállás volt a csapatok számára — fejezi be közleményét a Tass iroda.

TENGELYGYŐZELEM ESETÉN ÖSSZEOMLIK AZ ANGOLSZÁSZ PÉNZÜGYI RENDSZER.

Newyorkból jelenti a Rador: Kevés az ismert angol közgazdász Newyorkba érkezett, hogy Anglia pénzügyi megsemitéséről tárgyaljon. Egy értekezleten kijelentette, hogy

Anglia és az Egyesült Államok pénzügyi

Három-négy hónap alatt e'dől az Atlanti-óceáni csata

Csikagóból jelenti a Német Távirati Iroda: Halifax lord, Anglia amerikai nagykövete, a középnyugati államokban tett propaganda körutja során kijelentette, hogy Nagybritanniának sürgős szüksége van nagymennyiségű hadianyagra. A nagykövete elmondta, hogy az elkövetkező három-négy hónapban e'dől az Atlanti-óceáni csata sorsa.

A PÁRISI SAJTÓ A NÉMET-FRANCIA EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL.

Párisból jelenti a Német Távirati Iroda: A francia lapok megelégedéssel irnak arról a megállapodásról, amelyet a francia kormány részéről Darlan tengernagy irt alá és amely a demarkációs vonalon történő átkelés megkönnyítéséről intézkedik. Ezzel

rendszere nem működhet tovább a tengelyhatalmak győzelme esetén.

Amerika pénzügyi létének tenné ki magát, ha a háboru még két évvel tovább tart. Ez az eshetőség Németországban ki van zárva, míg Angliában részlegesen bekövetkezhet.

ISMERT BOMBÁZTÁK A SZUEZI CSATORNÁT.

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni rádió ismertette az egyiptomi belügyminiszterium közleményét, amely szerint csütörtökön éjjel bombázták a Szuezi-csatornát. A támadás két órát tartott, több épület megrongálódott. Alexandriában két ízben rendelték el légi riadót.

VIZ ALATT A GIBRALTÁRI FÖLDALATTI ERŐDÍTMÉNYEK.

Algeriából jelenti az Office Francaise d'Information: A legutóbb végzett katonai ellenőrzésről erődítéscsoportok a víz. A víz beszivárgása hírek szerint annak tulajdonítható, hogy annak idején túlságosan mélyre baltottak le az ásatásokkal. A hadsereg utászosztályai a víz kiszivattyúzásával foglalkoznak.

Kapcsolatban a „La France au travail” című lap az írja, hogy

ha vichyi államférfiak részéről több megelégedést tapasztalnak volna, már régen el lehetett volna érni ezt az eredményt. A L'Oeuvre megállapítja, hogy a megállapodásból azt a következtetést lehet levonni, hogy Franciaország számára a teherelvek, ha együttműködnek Németországgal.

NINCSENEK NÉMET „TURISTÁK”.

Ankarából jelenti az Azenotlia ügynökség: A felhívatalos Ulus című török lap közli Irán ankarai nagykövete levelét, amelyben a többi között ezeket írja a diplomata: Egyes külföldi hírszolgálati irodák azt írták, hogy számos német állampolgár, mint

AZ ÖSSZES KÉPES FOLYÓIRATOK ÉS DIVALLAPOK:

Signal,
Ill. Beobachter,
Berliner Illustrierte,
Frankfurter Ill.
Der Adler,
Die Wehrmacht,
Die Woche,
Die Kunst im deutschen Reich,
Das Reich,
Distinktion,
Record,
Silberspiegel,
Die Dame, usw.,
Leipziger Ill.

Kaphatók:

a Német Könyvkereskedésben, Arad
Strada Eminescu 28

turista Iránba érkezett. Hivatalos forrásból eredő értesülés alapján az ankarai irani nagykövetség megcáfolja ezeket a híreket.

NÉMET HADJELENTÉS.

A német harci repülőgépek csütörtökön péntekre virradó éjszaka nagyszerű eredményekkel bombázták Angia középső részében a katonai fontosságú célpontokat.

Berlinből jelenti még, hogy az ellenséges repülőgépek csütörtökön éjszaka bombatámadásokat hajtottak végre Németország északi és északnyugati részén. Az angol gépek robbanó és gyújtóbombákat dobtak több városra, így Hamburgot és Bremeit is bombázták. A német légvédelmi tüzérség szétszórta az ellenséges kötelékeket és ezáltal csökkentette a támadás erjét. Eddig még nem érkezett híradás arról, hogy a támadás komolyabb károkat okozott volna. A német légvédelem öt ellenséges gépet lelőtt.

OLASZ JELENTÉS

Milánóból jelenti a Rador: A Corriere della Sera című olasz lap az olasz hadsereg megalakításának ötödik évfordulójáról írva megjegyzi, hogy a keletirakai tartományokat, ahol Olaszország romló ideje alatt bebizonyította, hogy civilizációs munkát véggez, az angol hadsereg és az angol csehszövés elleni visszahódítják.

Az olasz ronadszállás jelentése szerint a Földközi-tenger nyugati részén olasz torpedóvető repülőgépek és vasútszkepek támadást intéztek egy ellenséges hajókaraván ellen. Három hadihajó és egy másik gőzöst torpedótalálat ért. Egy bomba eltalált a karavánt kísérő repülőgépanyahajót is. Az olasz és angol repülőgépek közötti légi harc során az olasz gépek tizenhárom ellenséges gépet lelőttek. Öt olasz gép nem tért vissza támaszpontjára. Az Egei-tengeren az olasz csapatok elfoglalták Samos és Turrini szigetét.

Olasz és amerikai sajtóharcok

Rómából jelenti: A Tribuna című olasz lap washingtoni jelentés alapján közli, hogy aboan a tényben, hogy Stalin átvette a népbiztosok tanácsának közvetlen vezetését, annak jelét látják, hogy a Szovjetunió hamarosan beavatkozik a háborúba. Egyes hírek szerint a Szovjetunió arra készülne, hogy Perzsián és Afganisztánon keresztül elfoglalja Indiát és

kijáratot biztosítson a maga számára a nyugati tenger felé, felhagyva a Dardanellákra irányuló törekvéseivel.

Newyorkból jelenti a Rador: A Newyork Times úgy értesül, hogy Oroszország mégis tesz bizonyos katonai előkészületeket, de a szovjet-kormány számdékairól még nem szivárgott ki semmi, így még nem lehet jelentőségükről véleményt mondani. A Fehér Ház politikai köréi nagy figyelmet szentelnek a Szovjet álláspontjának.

Kedvezménytel fizethető a részvénytársaságok egyenérték adója. A pénzügyminisztérium közzétette a külföldi pénzügyigazgatóságokhoz a részvénytársaságok egyenérték adójának ügyében. A miniszteri rendelkezés szerint ha az egyenérték fizetésére kötelezett részvénytársaságok ez év június 1-ig kiegyenlítik az 1940:41 évi adó teljes összegét, 7 százalék kedvezményt kapnak. Ha az adóösszegnek csupán a negyed részét fizetik ki, a kedvezmény öt százalék. Akik ily módon fizetik ki az egyenérték adót, mentesülnek az 1941:42 évi adóvalomlás benyújtásának elmulasztása miatt kirótt bírság alól.

FORUM ARAD
A NAGYFILMEK SZINHÁZA TELEFON 20-10
Ma országos bemutató! Vasárnap 11:30-kor malinó

...asabb filmelátotása amely az amerikai nagyháborút eleveníti meg a néző előtt, az északiak és a déliek kemény harcát a győzelemért. Háró 5,000 000 dollár szaranyért! Egy északi tiszt és egy déli kémő szerelmese! Egy tiltó, amely nagyobb, mint a „41-es brigád” és hatalmasabb, mint a „Gunga-din”.

A hős brigád
ERROL FLYNN és MIRIAM HOPKINS-al a főszerepben
Előadások 3, 5, 7-15 és 9-30-kor. Szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek. UFA-híradó

Buzias-gyógyfürdő (Bánát)

Páratlan szénasavas, sós, vasas fürdők, ivókurák. Biztos gyógyhatás: **Szív-idegbaj, nőbetegség** eseteiben stb.

Elsőrangú szállodák és villák. Szórakozást, üdülést nyújt: a Gyógypark, Sport, Strand, Tennisz, az állandó zene, tánc, mozi stb. Teljes kényelem. Kaszinó és jó étterem. — Mérsékelt árak. — **Fürdőidény:** május hó 15-től október hó 1-ig **50 százalékos utazási kedvezmény a CFt. vonalain.** Információkat ad: a Fürdőigazgatóság és az Officiul Local de Cură și Turism.

Egyházaink életéből:

Brașov példát ad

A brașovi római katolikus egyházközség közgyűlése — A hitvallásos tanintézetek helyzete — Beszámoló egy év eredményes munkájáról **Mindent az ifjuságért**

A brașovi római katolikus egyházközség vasárnap tartotta meg az évi rendes közgyűlést, amely példátadó egyetértés jegyében zajlott le. A közgyűlést Vasvári Aladár, a brașovi katolikusok tevékeny és közszereplőnek örvendő főesperes-plébánosa nyitotta meg.

Az elnöki megnyitót követően a közgyűlés táviratot küldött Márton Áron püspöknek és apostoli munkájára Isten áldását kérte.

Ezután Veress Béla jegyző felolvasta a választmány jelentését az egyházközség elmúlt esztendejéről.

A választmány jelentése a következőket foglalta magában: Béke, egység, megértés és összetartás uralkodik közöttünk. Kötelesség- és felelősségtudat hatja át minden egyes hívűnk.

Az áldozatkészség megnyilvánulásának gyönyörű példát tapasztaltuk.

De az isteni gondviselés és kegyelem csodálatos ereje, — mely a megpróbáltatások idején a leghathatósabb — elsősorban a hívek lelki buzgóságának és a hitélet színvonalának fejlődésében és emelkedésében érez-

A hitvallásos oktatásügy szolgálatában

Elemi fiúiskola: Beiratkozott összesen 125 tanuló. Ebből róm. kat. 119, ref. 5 és unit. 1.

Személyi változások: eltávoztak Málnássyné Zakariás Erzsébet és Székelyné Nagy Ilona.

Az ittmáradt tanerők a hét osztály átcsoportosításával oldották meg a két tanerő távozását által előállított nehéz helyzetet s élükön Meisel Rezső igazgatóval derekas munkát végeznek.

Különösen hálás az egyházközség Meisel igazgatójának, ki magas kora ellenére s bár idejét és erejét nagy mértékben igénybe veszi a tanonciskola igazgatása és óraadó működése a főgimnáziumban — mégis vállalta továbbra is fiúiskolánk igazgatását...

Elemi leányiskola: Beiratkozott összesen 95 tanuló. Ebből róm. kat. 85, ref. 6, evang. 2 és unit. 2.

Leánygimnázium: Beiratkozott összesen 97 tanuló. Ebből róm. kath. 76, evang. 11, ref. 6 és unit. 4.

A Nővérek számára ez az év, különösen a bennlakó növendékek számára igen nagymértékű megapadása miatt, nagy anyagi nehézségeket hozott. Nagy hálával tartozik és adózik nekik az **egész egyházközség**

Az egyházközség és Zárda viszonyát egy új szerződés megkötésével új alapokra helyeztük.

Iparos tanonciskola: Beiratkozott összesen 82 tanuló. Ebből róm. kat. 55, ref. 11, evang. 9 és unit. 7.

Indított és egyházközségünk számára annyira becses a tanév elején már azt hittük, hogy nemrég beindított és egyházközségünk számára annyira becses tanonciskolánk kapui az idén zárva maradtak. Derék iparosainknak, — köztük másvallásúak is — köszönhetjük, hogy

tanonciskolánk az idén is kifejtette áldásos és pótolhatatlan tevékenységét.

Iparosaink szakképzettsége és a jó bánásmód, ahogyan tanulóikat kezelték, tartotta itt székely tanoncifjaink egy töredékét, kiket készséggel irattak be katolikus iskoláinkba, melyet rövid működés alatt is becsülni és értékelni tanultak. Jórészt főgimnáziumunk tanárai a tantestület tagjai. Tanoncaink lelki nevelését és hitoktatását Vitályos Balázs hittanár végzi.

Főgimnázium: Beiratkozott összesen 155 tanuló. Ebből 17 tanuló — szülei elköltözése miatt — az év folyamán kimaradt, úgy hogy jelenlegi létszám 138. Vallás szerinti megoszlás: róm. kat. 72, evang. 37, ref. 25, unit. 4. A bennlakó növendékek száma: 29.

A szülők lakóhelye szerint: Brasov városi 100, a környező falvakból és Brasov megvívól 28, más megvívól 10 (ezek közül 7 az önkormányzatiakból való.)

A tanári karban 12 kedli tanár működik (bele-

hető! Az Isten-házában kerestünk és találtunk vigaszt, ott találunk egymásra! Az iskolák és egyesületek Veni Sancte-ja, Krisztus Király, Szeplőtelen Fogantatás ünnepe, Karácsony, Szilveszter, Újév, a pápai ünnepély (nagybőjt első vasárnap), a lelkigyakorlatok, a nagyhét, a Husvét... felejthetetlen élményei és emlékei maradnak egyházközségünk és összes híveink lelkeiben, hitben és buzgóságban való megújulásának, egyetemesének és megerősödésének... Egy boldog és ujjongó érzés és tudat tölt el ma mindnyájunkat:

Isten meglátogat és megpróbál bennünket, de csak azért, hogy jobbakká tegyen!

Iskolaköteles gyermekeink száma megcsappant, de iskoláink élnek és megfoghatott számú gyermekeinkben nagyobb és több örömiük van, mint valaha!

A tanulmányi színvonal is emelkedett.

Tanáraink és tanítónk helyükön vannak, hivatásuk magaslattal állnak. Hozzadjuk ma a legbensőbb hála, bizalom és megbecsülés érzete fűz mindnyájunkat. Sokat, nagyon sokat köszönhetünk nekik, — sokat, nagyon sokat jelentenek ők nekünk.

értve az igazgatót), 1 egészségtanár, aki egyben iskolaorvos is és 7 óraadó tanár.

Ebben a tanévben — valláskülönbségre való tekintet nélkül — egységesek a tandíjak: az alsó tagozaton a beírás is tandíj együtt 3600, a felső tagozaton pedig 4100 leit szék ki.

Az aránylag kisszámú internátusban rend és fegyelem uralkodik.

Hogy mennyire csak az zülök és növendékek érdekét tartja a bennlakás vezetősége szem előtt, azt misem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy

a bennlakási díj a bennlakók csekély száma mellett is havi 1400 leit csupán,

melynek ellenében a növendékek a lehető legjobb és legegységesebb ellátásban részesülnek.

Mély hálánkat főgimnáziumunk igazgatója, dr. Wildt József és tanárai iránt leróni képtelenek vagyunk. Tudjuk, hogy az intézet mellett való kitartás számukra jelentette a legnagyobb áldozatot. Ők nem panaszkodnak, nem szerzetesek s nagyrésztük nem is brasovi. Tudjuk, hogy kitartásuk és hűségük a brasovi főgimnázium másodszori megmentését jelent! Egyházközségünk sohasem fogja elfelejteni az áldozatot, melvett legszebb intézetünk és ifjuságunk érdekében hoztak.

A BRASOV-BOLONIAI TEMPLOM ÉS LELKÉSZI KIRENDELTSÉG

Egyházközségünknek ez a drága nemes-hajtása a változott és sulyosodott körülmények között is él és virágozik. Hívei a régi, megszilárdult hűséggel támogatják. Antal József s.-lelkész fáradhatatlan buzgósággal működik közöttük.

AZ EGYHÁZI ÉPÜLETEKBE NEM OKOZOTT KÁRT A FÖLDRENGÉS

Mind egyházi mind világi célt szolgáló épületeink és azok berendezése, aránylag jókarban vannak. A földrengés okozta jelentéktelen kárt helyre hoztuk. Szegényházunkban fürdő- és betegszobát rendeztünk be. Az üzlet- és lakbereket arányosan felemeltük. A plébániatemplom orgonájának alapos kitisztítása és villanyberendezésének modernizálása, az új költségvetési év feladata. Elismerés illeti Paulusz Ferenc gondnokot, lelkiismeretes munkájáért.

A nehéz idők nem csökkentették, hanem inkább növelték híveink adakozási hajlandóságát és áldozatkészségét.

Abban a tudatban, hogy egyházközségünk szükségben van s hogy a jótékonyság a legjobb befektetés, sokan adakoztak az elmúlt év folyamán is egyházi célokra, különösen a fentartói alap javára. A múlt évi adózás eredménye alig valamivel áll alatta az azelőttiek. Új adófizetőket gyűjtöttünk, sokan önként

emelték fel adójukat. Számítunk híveink megértésére, egyházhűségére, intézményeinkhez és iskoláinkhoz való ragaszkodására és áldozatkészségére.

Egyházközségünk tisztikarában, választmányában és egyháztanácsában nagy részt ütöttek az új idők. Fájdó szívvel gondolunk az eltávozottakra és az elhunytakra, id. Várhegyi Gyulát és dr. Bárány Andórt ragadta elk örömköböl a halál. Tisztikarunk, egyháztanácsunk és választmányunk hithűsége, vallásos élete, a buzgóság és lelkiismeretesség, mellyel az egyház ügyeit intézik s a szellem, mely azok minden tagját áthatja: a legnagyobb bizalom egyházközségünk számára!

A jövő tervei

Mult évi jelentésünknek is ez képezte utolsó pontját. Őt szép tervünk volt: 1. egy új épület emelése a bolonai templom telkén. 2. napközi otthon, 3. egy Szociális Testvér állandó jelegű alkalmazása, 4. egy újabb szükségkórház létesítése és 5. az „Egyházközségi Tudósító” kiadása. Az első négy terv halasztást szenved, de elégtétellül szolgál, hogy legalább a legutolsó megvalósult. Szerény egyházközségi lapunk hűségese, megbecsült társa életünknek. Ott látjuk minden katolikus család asztalán...

KÖZÖS ÁLDOZATTAL...

Új tervünk: 1. Híveink áldozatkészségére építve, anyagilag biztosítani iskoláink fenntartását és fennmaradását. Nem küldünk szét S. O. S. jeleket a nagyvilágba, míg vannak közöttünk nemes és áldozatkész lelkek, kik fel tudják fogni és meg tudják érteni: mit jelentenek nekünk hitvallásos iskoláink templomunk tövében. Tisztán és egyedül

híveink áldozatkészségétől függ, vajjon ifjuságunk vallásos nevelésének biztosítására fenn tudjuk-e tartani iskoláinkat,

melyeket áldozatkész elődeinktől megbecsülhetetlen, drága örökségként átvettünk!... Már az ósz folyamán „Arany-könyv”-et állítottunk fel azok nevének megörökítésére, kik megértették az idők szavát s kik anyagi áldozat árán készek bebizonnyítani, hogy az egyház ügye nekik mindenen felül áll, értékelik és szeretik intézményeit. Ebben az „Arany-könyv”-ben minden hívőnk nevének szerepelnie kell! A közös javakért hozott közös áldozatokból mindenkinek ki kell vennie a részét!

2. Gondoskodni katolikus iskoláink tanulólétszámáról. Ha már

az államhatalom törvényileg engedélyezi, pártfogolja, sőt anyagilag is támogatja hitvallásos iskoláinkat,

ha emberfeletti áldozatokba kerül számunkra azoknak fenntartása, — akkor iskolaköteles katolikus gyermekeink összességének részesülnie kell iskoláink áldásaiban! A multban képtelenek voltak iskoláink a katolikus gyermekek nagy tömegét befogadni. És szeptemberben, a mult tapasztalatai alapján, — arra gondolva, hogy újra nem lesz hely: több mint 150 katolikus gyermeket nem irattak be katolikus iskoláinkba!

„AHOGY LEHET...”

3. Fokozottabb gondoskodás szegényeinkről. A háboru okozta gazdasági válságot ők érzik meg legjobban. Népkönyhat állítottunk fel Boloniában 50 szegény számára. A jövőben is fenntartjuk. Rajtuk nem mulhat, hogy csak egy is szükséglet és éhséget szenvedjen közülünk! Hogyan valósítsuk meg e tervet? Ahogy lehet. Isten velünk van, nem hagyott el eddig sem, meg fog segíteni a jövőben is. Az Ő mindenható áldását kérjük terveinkre.

Jelentésünk végén mély hálával és szeretettel gondolunk Főpásztorunkra, Márton Áron püspök urra,

Az elmúlt költségvetési-év folyamán állandóan figyelemmel kísérte egyházközségünk életét, bölcs irányítással segített megoldani nehézségeinket, vigyázó, örökös szeretetével lehetővé tette fáradozásainkat, imádkozott munkánk sikeréért és eredményéért, megáldotta küzdelmünket. Az iránta való hódolat, tisztelt, bizalom és ragaszkodás jegyében zárjuk évi jelentésünket.

Nok olvasta fel, ugyancsak ő ismertette az 1941. évi A pénztári zárszámadást Paulusz Ferenc gondköltségvetést is.

A megüresedett tisztségekre a közgyűlés egyhangu közfelkiáltással a következőket választotta meg:

Rendes választmányi tagok: Bordeaux Béla, ifj. Czako József, Fancsali János, Fekete Frigyes Coosch Frigyes, Imre Mihály, dr. Kéry Béla, Némethy Ferenc, Szóts István, Vogel Endre, Márk József, Miklós Gyula, Reidinger Zoltán, Szabó János.

Pénztáros: Bartos Sándor.

Választmányi póttagok: Finna Antal, ifj. Fodor Pál, Förster Balázs, Kerekes József, id. Máncs Lajos, Moravetz Vilmos, Papp András, Trebits Jenő, Wahala Ottó, Wengritzky József.

A közgyűlés Vasvári Aladár főesperes-plébános buzdító szavaival és a pápai himnusz közös eléneklésével ért véget.

Elindult a hadifogolyvonat

Mozaikszemek a timisoarai hadifoglyok életéből és a testvéri szeretet munkájáról — Amikor megnyílik a falu és a város szíve... — A táborparancsnokság hozzájárulásával a bánági magyarság bőven hozta szeretetadományait

Elindult a „hadifogolyvonat”... Napsütéses májusi délután volt, amikor kinn a gyárvárosi vasúti állomáson gorra behúzták a vagónok ajtait és pöfékelve csatlakozott a vonathoz a mozdony, hogy elvigyen innen vagy ezerkétszáz embert. Ezerkétszáz embert, akiknek sorsában — vajjon melyikük gondolta volna még nem is olyan régen — egyszerre Timisoarának is jutott valamelyes szerepe. A „fogolyvonat” utasainak zöme magyarokból állt, akiknek a mozdony pöfékelésén keresztül a fülükbe csendült egy ismerős hang, akiknek az induláskor a szemük elő tárult valami ismerős kép: otthon, család, szülők, feleség, gyermekek. És benn, a behozottajtaju

vagónok mélyén nem egy könnyecsepp gördült végig a borostás, napbarnította arcokon, — a megindultság könnye — ám ezután még egy könny csillant fel. A kedves, hálás megemlékezés. Ez a kedves megemlékezés kevéssel ezelőtt szavakban is sokszorosan megnyilvánult: akiket váratlanul ide sodort a sors szégyelje, a hadifogoly szomorú helyzetéből, innen kedves megemlékezést vittek magukkal, a szeretetet, amely itt gyengéd gondoskodással övezte őket s a bucsuzáskor illatos orgonát tüzött a sapkájuk mellé. Aztán dübörögvé vitte el a vonat őket, határokon túltra, sorsok újabb felvonása felé...

Magyarok a fogolytáborban

Vagy három hete, amíg itt tartózkodtak, a temetőtől fogolytábor felé fordult az ittélő magyar társadalom figyelme: szeretetteljes gondoskodása. Kinn a külvárosi temetőben ezen idő alatt ugyan csak élénk volt az élet. Hiszen máskor is van arra forgalom. Különösen reggel, amikor ugyszólván négy óra körül a városba, munkára, meg estefelé, amikor fáradt emberek indulnak hazafelé a gyárból. Az utóbbi időben azonban naphosszat sürgős-forgás zajt az azon a tájon. A temetőhöz téglagyári telep csatlakozik s az aztán egyszerre igen megváltozott. Egy-kettőre valami drótsóvényből fűzereket fűztek a kerítésekre, aztán fegyveres őrk körvonalai tüntek fel és — megvolt a fogolytábor. Örökön, drótfűzereken túl ezernyi ezer ember, a hadifoglyok: a volt jugoszláv hadsereg egyrészen csoportjai. S a város lakossága csakhamar megtudta, hogy a „jugoszláv munda” mindenféle nemzetiségű embert tartogat, sokan meg elszakadt rokonságot keresnek — és

Valami meglepősen szaladt végig a kíváncsiak során, ez a szó belemarkolt a szívekbe.

A szokatlan gunyában menező hadifogoly pedig csak menetelt tovább a többivel és egyszerre kinyújtotta a karját:

— Abban a házban lakik K...-né. Az Istenre kérem önöket, mondják meg neki, itt vagyok, az unokaöccse...

Mint ha varázsszó lett volna ez a kérés szó, egyszerre könnyeket esalt mindenik szembe és a sok-sok egyforma hadifogoly egyszerre egy-egy ember, őrző, balsorsba jutott ember lett mindenki szemében...

És másnap reszketegszerű néni kelet meg a Magyar Házban. Nagy csomagot szorongatott a hóna alatt. Hogyhát unokaöccse hadifogoly a városban, mondják meg hol van, vagy juttassák el hozzá ezt a csomagot s aztán hadd beszélgethesen vele. Aggódo édesanyja így érte valahol messze, értesíteni kell, hogy itt van, él a fia!

A román husvéti ünnenek alatt került ide a hadifoglyok nagyobb csoportjai

s az idejövételük utáni napon már jelentős szeretetadományt kaptak. Az adományokkal való ellátást rövidesen megszervezték. A Magyar Házhoz fordultak sokan. A Magyar Népközösség akciója, felhívásai ismeretesek. Néhány szó valóságos csodákat művelt. Hozták, egyre hozták az adományokat és aki azokban a napokban megfordult a Magyar Házban, állandóan érdekeltéket talált, akik az asztalokat körülállták s úgy böngésztek hosszú, végtelen listákban. A magyar nemzetiségű szerb hadifoglyok névsorát tanulmányozták és volt nem egy aki így tudta meg, hogy közeli rokona is a temető mögötti drótfűzéses fogolytábor lakója — egy a sok közül.

egyszerre megnvlt a város szíve. Rokon rokonra talált, nemzetiség a nemzetiségére s amint hogy más nemzetiségűek is igyekeztek a nemzetiségükhöz tartozó hadifoglyok sorsát enyhíteni, a magyar lakosság is mertette kötelességét.

Nem volt nehéz rájönni, hogy magyarok is vannak a foglyok között.

Hozták annakidején az első „transzportot”. Az egyik külváros utcáit rőták fáradt bakancsol. Csoportokba verődve, némán nézték az emberek. Szokatlan gunya gunya után, borostás-kénni katona katoná után, idegen arcok, idegen emberek. S egyszer az egyik idegen az egyhangú menetelés közben felkiáltott:

— Az Istenre kérem önöket!...

A semmibe kiáltónak szava...

Különösen csütörtökön reggel volt nagy sürgősforgás. Hire járt, hogy miután egyes nemzetiségű csoportok tartozó foglyokat már továbbvittek, vagy kiadtak, ezen a napon távoznak a magyar nemzetiségű hadifoglyok is. Már hajnalban kocsin jártak kinn a magyarok szeretetadományával, megtörtént a szétosztás s az alacsony házak egyikében sokan jártak a térparancsnokságnál, kikérni egy-két szóra ezt vagy azt a rokonukat. A házikó udvarában több hadifogoly, akit „kikértek” s akik bucsuzóul még egyszer meghatottan jelentették ki:

— Oly jól esett, valósággal felemlt a timisoarai szeretete, gondoskodása! Soha nem fogjuk elfelejteni...

Hatalmas termetű hadifogoly magyarozza: — Tessék elképzelni, gondoskodásuk még arra is kiterjedt, hogy a legszükségesebb gyógyszereket kapjuk. Sokan meghűltünk volna, de nincs köztünk, magyarok között, egyetlen beteg sem!

Ezt tényleg nem is lehet elfelejteni!... Amikor bemutatkozott, azt is megmondta, hogy ügyvéd, odahaza Szabadkán...

Arrébb, a táborral szemben különösen nagy csoportosulás. Köncös, nagybajuszu ember tünik szembe. Ott áll a többi között, az uton és egyszerre

lassan, vontatottan kiáltozni kezd. Csak néz, néz a semmibe s úgy kiáltoz.

— Elküldtem már neked... ott van a borítékban...

S a semmibe kiáltónak szava hogy, hogy nem visszhangra talál. Valahonnan, nem lehet megállapítani honnan, messzi, halk hang érkezik:

— Megnézem mindjárt!

A köncös, nagybajuszu ember a volt Jugoszláviából jött ide, meglátogatni az öccsét. S nem tudta kivárni, amíg megkapja az engedélyt, hogy színörzsinre láthassa, legalább a hangját akarta hallani. Hogy megbizonyosodják bene, ittvan-e, él-e az öccse.

Egyik falujából már előzőnap ittjárt, avval küldött egyet-mást.

— Honnan tudta, hogy itt találja az öccsét?

— Hát kérem, aminth hallom, sokan vállalkoztak arra, hogy a hadifoglyokról hírt adjanak. Irtak is innen sokan, ki ide, ki oda. Mi hamarosan tudtunk róla. Amikor az öccsémket Verseen vitték keresztül, odakiáltotta valakinek, hogy Timisoarára jönnék. Üzenjék meg a faluba. Ez pedig a legjobb posta. Mindenki, aki ember, ilven üzenetet okvetlen eljuttatott a gondoltatása helyére...

Ahol kenyérhegyek tornyosulnak

A gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egylet helyiségét kerestük fel utóbb. Itt összpontosították az adományokat, innen vitték ki azokat, kocsikon, rendszeresen, a táborba. Álmélkodva megálltunk. A nagyterem hosszában asztalok hosszú sora s azokon véges-végig kenyerek, kenyerek.

Egész kenyérhegyek.

Az egyik bánági községből — Mailatról — például éppen akkor érkeztek be az adományok. Kétszáz

házikenyér, száz kiló szalonna, aztán kolbászok, cigaretták, sütemények. És még pénz is. Otvesti község például 84 darab ötkilós kenyeret küldött, tizenhét kiló szalonnát, 133 tojást. Cruceni, Ciarda Rosielep, Mosnița, Uisentes, Dragsina, Secusigiu, Stanociova, Topolovat, Izgar, Bazos, Sag, Periam, Gataia, Sculia és más falvak népe egymással vetélkedett. A timisoarai lakosság is kitett magáért. Volt, aki nem igen juthatott élelmiszerekhez, hát hozott pénzzel

adományt. És akadt, aki azt a negyedkiló cukrot, amit az üzletben szerezhetett, úgy hozta el mindjárt, a hadifoglyoknak.

Egy idős ember kétezer cigarettát hozott a Magyar Házba.

Amikor kérdezték kinek, kitől, meghatottan kieltette:

— Én, öreg szibériai hadifogoly, aki mindig nagy dohányos voltam s egyszer egy álló hónapig nem láttam cigarettát, hozom ezt a hadifoglyoknak: ne ismerjék meg azt a kint, amely annakidején engem gyötört.

A Magyar Népközösség és a gazdasági egyesület karöltve és szervezetei révén mindent megtett, amit úgy érzett, meg kell tennie. Ami összegyűlt, kikerült az Ifjúsági Egyesületbe Kánya Gyula gondozása alá. A szétosztás lebonyolítására Ördög János, Nagy Vincze Lajos, Szilly Miklós és Friedlein Pál kaptak megbízást. Akadt köztük, aki szabadságot kért a munkahelyén, csak hogy megbízatásának teljes odaadással megfelelhessen. Igen érdekes dolgokat tudtunk meg. A német táborparancsnoksággal való értekezés után ezt a rendet honosították meg: Ami adomány szerda délig, vagy szombat délig befutott, azt osztályozták és egyenlően felosztva zsákokba csomagolták. Ötvenes csoportokba voltak bocsátva a magyar hadifoglyok, egy-egy csoportvezetővel, összesen két főcsoportvezetővel. Csütörtök reggel, vasárnap reggel kocsikon jelentek meg a táborban.

A csoportvezetőket vettek át mindent és minden testvériesen lett elosztva.

Gondoskodás történt arról, hogy a foglyok egészségét is megóvják. Ki felszerben, ki sátor alatt tanyásozott. A mosnitaiak két kocsival, az uisentesiek három szekérral hoztak szalmát fekhelynek. És mindjárt, ahogy a foglyok megérkeztek, nemcsak élelmet, hanem gyógyszereket is kaptak: négy liter Dianát, két kiló vittát, hat üveg gyomorcséppet, negyven köteg kötszert, háromszáz grippport, háromszáz aszpirint, két láda citromot, harminc kiló kockacukrot, öt üveg köhögéselleni cséppet. Kaptak kenőcsöket is. Aik a szeretetnek ezt az akcióját vezették, örömmel jelentették ki: Ezzel a gondoskodással elértek, hogy a magyar nemzetiségű hadifoglyok között nem is akadt beteg, legalább komolyan beteg nem.

Hálásan szólnak a hatóságok előzetkenységéről.

Sok esetben gépjárművet és katonákat bocsátottak rendelkezésre a szeretetadományok beszállítására.

— Tessék elképzelni — mondotta valaki — hoztunk ide mindent s az első sietésben igazán nem gondoltunk — sóra. A táborban félmárkét sóért negyven dinárt adtak. Ahogy ezt megtudtuk, mindjárt vittünk előt is. Csütörtök hajnalban annyi élelmet vittünk ki, hogy

minden egyes hadifoglyot egy álló hétre el láttunk.

Becsületen utralavót akartunk adni. Közben azonban még egyre érkeztek adományok. Ezért délután teherautón az állomáson is megjelenünk: ahány vagón, annyi zsák — a német parancsnokság megengedte, hogy a maga idején minden kocsiba egy-egy zsákot adhassunk, amit rögtön kiürítenek. Amennyi citromot össze tudunk vásárolni, mind kivittük, amennyi szappant vásárolhattunk, azt is...

ELHÁLT A NÓTA...

Csütörtökön délután hosszú menetben vonultak a magyar nemezségszerű szerb hadifoglyok a gyárvárosi állomásra. A táborparancsnok az indulás előtt megengedte, hogy am csak hozott számukra valamit, bevethet nekik. Szeretetadomány... ezt a szót hanglyozta ismétlenül s ez a szó a kemény katona beszéde során mindig olyan lágyan, melegen hangzott. És ekkor jutott, hogy, hogy nem, minden egyes hadifoglynak a pipkája mellé az illatos orgona... És a hosszú menet eüldött, ötösorokban a következő felvonás felé... Vajjon hol lesz ennek a színtere?... A timisoarai fogolytáborban pedig többé nem hangzik fel a nóta, amely eddig, esténként mélézva szállt az éjszakába...

Egynéhány mozaikszem mindössze a timisoarai hadifoglyéletből. Semmiesetre sem teljes kép. Ilyet talán hivatott helyről adnak. Csak meg kell említeni még, hogy amikor a hosszú menet a pályaudvarra érkezett, a szeretetadományokkal megrakott gépkocsi már ott várt reá.

Adott jelre a szétosztás is megkezdődött. Addig senkit nem bocsátottak a „fogolyvonat” közelébe.

És mégis: jártak arra sokan — igen sokan, Vízvezetékü kut a vonat előtt. Egy gyerek kerül arra, a vállá teliaggatva katonai kulaccsal. És jó a második gyerek, a harmadik, a negyedik — a végén egész gyerekhad. Honnan került ide az a sok gyermek, fiucska meg leányka?

Gyerek — gyerek. Az örök nem törődnek velük. És ezt megérezte a gyerekhad, a gyermekek is akartak adni valamit, a hadifoglyoknak. És — hálás pilantások mutatták — értékeset adtak. Az ezer kulantások mutatták — értékeset adtak. Az ezer kulacs csakhamar megtelt friss vízzel s akadt olyan is, amely kétszer, vagy háromszor megettelt, amíg aztán a vonat dübörögvé elindult... SCHIFF BELA.

HIREK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Bratianu-tér 3.

Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 80.— lei, negyedévre 240.— lei, félévre 460.— lei és egész évre 900.— lei. Magyarországon havonta 4.— pengő, negyedévre 12.— pengő, félévre 22.— pengő és egész évre 40.— pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres előfizetési díj kétszerese.

Az uralkodó a román zeneszerzők díszhangversenyén. Bucurestiből jelenti a Rador: Öfelsége I. Mihai király csütörtökön este megjelent a román zeneszerzők egyesületének huszéves fordulójára rendezett díszhangversenyen. Az uralkodót Enescu Gheorghe, az egyesület elnöke üdvözölte érkezésénél.

A május tizediki nemzeti ünnep Timisoarán. A mai május tizediki nemzeti ünnep alkalmával Timisoara valamennyi templomában délelőtt fél 11 órakor hálaadó istentiszteletet tartanak, amelyen a hatóságok vezetői is résztvesznek. A tanulmányi és a hadsereg diszfelvonulása délelőtt fél 12 órakor kezdődik.

Visszaérkezett Bucurestiből a timisoarai főpolgármester. Pop Eugen timisoarai főpolgármester Bucurestiből, ahol több napig tartózkodott, visszatért. A főpolgármester a jövő héten a város költségvetése ügyében újra Bucurestibe utazik.

Jegyzői áthelyezések. A timistorntali prefektúra elrendelte, hogy Beldi Vasiu becicheeruc-m'ci és Cure Ioan Sag községbeli jegyzők saját kérelmükre május 1-vel kölcsönösen állást cseréljenek.

Hétfőn légvédelmi gyakorlat Aradon. Az aradi városi légvédelmi hivatal közlése szerint hétfőn légvédelmi gyakorlat lesz Aradon. A próbatámadás kezdetét előre nem jelzik a lakossággal és azt majd csak a szirénajelzések és rövid hangkongatások adják tudtúl a közönségnek, ugyszintén a gyakorlat befejezését is. A jelzések elhangzásakor a lakosságnak az utasítások szerint kell cselekednie, mert a kihágásokat szigorúan megbüntetik.

Felfüggesztett egyetemi tanár. Bucurestiből jelenti a Rador: Braileanu Traian egyetemi tanárt, a bucaresti egyetemi bölcsészeti karának professzorát március 1-i hatállyal felfüggesztették állásától.

Tűzfakereskedőknek és faárulerakotoknak ki mutatást kell készíteniük a vásárolt és eladott árumennyiségről. Az aradmegyei erdészeti hivatal felhívja a tűzfakereskedőket és a faárulerakotok tulajdonosait, hogy minden hónap ötödikéig kimutatást kell készíteniük és benyújtaniuk az erdészeti hivatalnak (Gh. Popa utca) az elmúlt hónapban történt tűzifa és egyéb fa áru vásárlásokról és eladásokról. Az erdőtulajdonosok és fakitermelők mentesek a kimutatás benyújtására.

A zsidókérdés szabályozása a megszállott Franciaországban. Párisból jelenti a Német Távirati Iroda: A megszállott francia területek katonai parancsnoksága rendeletileg végleg szabályozta a zsidó fogalmát, valamint meghatározta azokat a foglalkozási ágakat, amelyekben nem működhetnek zsidók. Május 20-tól kezdve a nagy- és kiskereskedelem, a vendéglő- és szállodaipar, a biztosítás, hajózás, szállítások, bankkerkedelem és az ingatlanok közvetítése tilos a zsidók számára. Nem lehetnek a zsidók kereskedelmi utazók sem.

Házasság. Vasile Aconlu nevelt lányát Agit, vasárnap este 3 órakor vezeti oltárhoz Schneider László cipőkereskedő Aradon a Minoriták templomában.

Vevőikről kimutatást kell készíteniük a lisztet kicsinyben árusító kereskedőknek. Az aradmegyei ellátásügyi hivatal közlése szerint a lisztet kicsinyben árusító kereskedők, az ellátásügyi államtitkárság rendelete értelmében, nyilvántartást kötelesek vezetni, amelyben fel kell tüntetniük az eladott liszt-fételeket és a vevők pontos nevét és lakcímét. Akik ezt a nyilvántartást nem vezetik pontosan, azokat a kereskedelmi szabotáztörvény értelmében megbüntetik.

Két forgalmi baleset Sibiuban. Az egyik baleset a Turnu Rosu utcában történt, ahol az egyik lugoji rendszámú gépkocsi elgázolta Schwartz Sándor munkást, aki olvan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházban meghalt. A másik baleset színelve a Tribunei és Mitropoliei utcák sarka volt, ahol két gépkocsi ütközött össze. Az autók súlyosan megrongálódtak.

Devizacsempészt fogtak el Constantában. Constantából jelenti: A rendőrség letartóztatta Komlós Tibor magyar állampolgárságu egyént, akinek lakásán nagyobb mennyiségű gépkocsi anyagot, teát, szövetet és fehérnemű anyagot találtak. Komlós devizacsempészséssel is foglalkozott.

Az uralkodó, az anyakirályné és államvezető arcképeinek hivatalos ára. Bucurestiből jelenti a Rador: A propagandaminisztérium tudomására jutott, hogy egyes kereskedők a rendelettörvényben megállapított árnál magasabban árusítják Öfelsége I. Mihai király, Elena anyakirályné és Antonescu államvezető arcképeit, Közli a minisztérium, hogy az arckép ára 15 lei és azt nem szabad túllépni. A kihágókat megbüntetik.

Az Arad-ségai róm. kath. egyházközség a folyó 1941. évre Sága területe adókiivetésével elkészült. Az adókiivetési kimutatás f. hó 11—18-ig d. u. 5—7 óra között a ségai napközi otthon irodájában közszemlére van kitéve betekintés végett. Az esetleges felebbezések folyó hó 25-ig nyújtandók be ugyanott.

Orvosi hír. Dr. Schatzmann Bartos I. fogorvos, medic evreu, rendelőjét újból megkezdte, Aradon, Str. Take Ionescu 1. Consistorului sarok. (Robitsek-házban).

Leleplezett pénzhamisítók. A severin megyei Ferdinand község esendőrsége hosszas nyomozás után pénzhamisító bandát leleplezett le, amelynek tagjai Constantinescu Josif, Banecu Atanasie és Boldea Alexa chesai lakosok. A hamisításához szükséges anyagot Daia Simeon szerezte be. Hamis pénzeket találtak még Dochia Rusalín Ohaba bistraí lakosnál is. A banda 250 leiesek és husz. valamint tíz leies ércpénzeket hamisított. A pénzhamisítókat a bűnjelként lefoglalt hamis pénzekkel együtt átadták a caransebasi ügyésznek.

Házasság. Márton Anna és Rosenberg Gusztáv folyó hó 15-én csütörtökön délelőtt 11 órakor tartják esküvőjüket bucarestii lakásukon. (Minden külön értesítés helyett.)

Gyermeki holttestet vetett partra Aradon a Maros. A csálai erdő közelében, Arad határában a Maros egy gyermek holttestét vetette partra. A holttest már oszlásban van. Az anya kiletét nyomozza a rendőrség.

Ajándék-

és háztartási cikkek, porcellán és üvegben

L. SCHMIDT N. SCHUSTER

Timisoara I., Lonovics-u. Telefon 22 46

Timisoarai anyakönyvi hírek. Születtek: Lupescu Simeon városi tisztviselő leánya Horina, Szamhammer József péksegéd leánya Etelka, Toma Vasile dr. végész leánya Simina, Campan Petru utca-seprő fia József, Choceci Gheorghe adóbeszedő leánya Victoria, Lulav István ezüstműves fia Helmut, Matzer Péter cipész fia Osvald. Házasságok kötöttek: Rendei Andrei mozdonyvezető és Dobra Ileana, Racoti Vasile vasuti raktárnok és Bob Viorica, Schlier József kereskedősegéd és Teutsch Eszter. Meghaltak: özv. Márton Gyuláné szül. Fodor Róza, 87 éves, II. kerület P. Ispiru utca 26; Máthé József 73 éves állami nyugdíjas, III. kerület, Cavaler Martini utca 1; Schmidt József 71 éves állami nyugdíjas, III. kerület, Arges-utca 3; Renich György, 73 éves vasuti nyugdíjas, V. kerület, Bogdanestilor 49.

Ha szereti egészségét, csakis természetes „Muschong”-féle buziási szénsavval telített „Hercules” szikvizet igyék. Mindenütt ilyet követeljen. Gyártja: „Hercules” szikvizgyár, Reichardt Alajos, Timisoara, III., Str. Ion Vasii 4. Telefon: 20-22.

Ügyeleti gyógyszerárak: Szombaton, május 10-én Timisoarán a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban Jahner K. gyógyszerár, Gyárvárosban a Kigyó gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Merkle gyógyszerár, Józsefvárosban a Diana gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszerár.

Aradon az ügyeleti gyógyszerárak a következők: Niedermayer (Szerb palota), Kain (Avram Iancu tér) és Hajós (Regina Maria út).

Vasárnap, május 11-én Timisoarán a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Jahner K. gyógyszerár, Gyárvárosban a Maszalis és Zeiner gyógyszerárak, Erzsébetvárosban a Sarga gyógyszerár, Józsefvárosban az Ungváry gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszerár.

Aradon az ügyeleti gyógyszerárak a következők: Dick (Marasesti utca), Janka (Regele Ferdinand út) és Weisz (Avram Iancu tér).

Hétfőn, május 12-én Timisoarán a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Götz gyógyszerár, Gyárvárosban a Jahner R. gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Maria gyógyszerár, Józsefvárosban a Braun gyógyszerár, Mehalában a Corvin és Fratelian a Panajoth gyógyszerár.

Aradon az ügyeleti gyógyszerárak a következők: Földes (Eminescu utca), Rozsnyai (Avram Iancu tér) és Kürpáti (Regele Ferdinand út).

Nagymennyiségű

olcsó férfi-ruhaszövet

érkezett

I. MOTIU

dívatáruháza, Arad

Az aradi Evangélikus Nőegylet anyák-napi ünnepsége. Megirtuk, hogy az aradi Evangélikus Nőegylet vasárnap az aradi ágostai hitvallásu evangélikus templomban, délután 5 órai kezdettel „Anyák napja” ünnepélyt rendez. A templomi ünnepség műsora a következő: Gyülekezeti ének: 468. sz. ének 3 és 4 verse. Igeolvasás. Kettőn édesanyjammal, Szerkes Zsuzsi verse, szavalja Szöke Imre főgimn. tan. Brahm; Bölcsődal, éneklő Bakó Lászlóné, orgonán kíséri Páll Jenőné, Édesanyánk keresztje, Dénes Béla lelkész előadása. Angelo Mascheroni; Ave Maria, éneklő Bakó Lászlóné, hegedűn kíséri Zalay Sándor, orgonán Páll Jenőné. Anyám névnapjára, özv. Szentmiklóssy Barkó Julia verse, szavalja Nagy Zelma. Imádkozik Nagy Imréné elnök. Áldást oszt Dénes Béla lelkész. Záró ének: 256. sz. ének 4-ik verse. A szegénysorsu és elaggott evangélikus anyák, valamint árva gyermekek segélyezését szolgáló kegyes adományokat szeretettel kér és nyugtáz az evangélikus egyházközség lelkészi hivatalában a nőegylet vezetősége.

A CFR és magánosok közötti szerződéses utáni adó. A hivatalos lap május 7-i számában pénzügyminisztériumi határozat jelent meg, amely szerint a bélyegtörvény 15. szakaszának 3. paragrafusára alapján a CFR és magánosok között létrejött munkavégzési szerződések után fizetendő 1.70 százalékos adót ezentúl nem az árból történő levonás után, hanem a fizetési kimutatások (situatii de plată), vagy számlák láttamozásával kell kiegyenlíteni. A rendelkezés csak az 5 millió fölötti munkálatokra vonatkozik.

Az aradi köz. és magánalkalmazottak nyugdíjgyűlésének felhívása. Az aradi köz- és magánalkalmazottak nyugdíjgyűlése (Mocioni-utca 12) felhívja tagjait, akik még nem kérték a kedvezményes tűzfizfeszítéshoz szükséges engedélyt, hogy azt legkésőbb ma, pénteken kérhetik az egyesület helyiségében. Az érdekelteknek fel kell mutatniuk nyugdíjnyelvüket. A vasuti utazási igazolványok kiosztása kedden történik meg, amikor is a nyugdíjasoknak be kell szolgáltatniuk régi igazolványukat. Minden igazolványon három biztosítási bélyeg kell legyen és pedig a II. oszt. 3 drb. 30 leies, a III. oszt. 3 drb. 20 leies bélyeg. A hiányzó bélyegekért készpénz fizetendő az igazolvány átvételekor.

Bihormegyei kereskedők és iparosok figyelmébe. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli a bihormegyei kereskedőkkel és iparosokkal, hogy cégjegyzésüket át kell vezetniük az aradi kereskedelmi és iparkamaránál. Hogy az érdekelteknek ne kelljen Aradra utazniuk emiatt, a kamara egy megbízottat küld Bihar megye járási székhelyeire, ahol a kereskedők és iparosok az alábbi napokon átíráthatják cégüket: május 12 és 13-án a ciameghiu főszolgabírósnál működik a kamara megbízottja, 14-én és 15-én Ceican, 16-án és 17-én Holodon, 18-án és 19-én Ceican, 20-23-án Beiuson, 24-én és 25-én Vascaun, végül 26-án és 27-én Beliu. A jelentkezés személyesen történik és az érdekelteknél kereskedelmi és kereskedőknek az alábbi iratokat kell felmutatniuk: a bihormegyei, tehát a nagyváradi kereskedelmi és iparkamarától annakidején kapott engedély (brevet), születési bizonyítvány és személyazonossági igazolvány. A fentjelzett napokon túl egyetlen bihormegyei kereskedő sem működhet tovább a volt bihormegyei, nagyváradi kamarától kapott engedély (brevet) alapján és akik nem iratják át cégüket, azok ellen a vonatkozó rendelettörvény alapján járnak el.

Gálffy szabó cég Timisoara

I. Strada Eminescu, egyik inasa szombaton, 1941 május 3-án tévedésből a cég előtt ismeretlen címre leadott egy szürkészöld szövetet és egy doboz rumykovet. Kérjük a tárgyakat GÁLFY céghez eljuttatni.

TELEFON 23-64 **CORSO (ARAD)** TELEFON 23-64
GARY COOPER idej egyetlen nagy filmje
Az igazi dicsőség

Vasárnap
11:30-kor matiné

Előadások kezdete:
3, 5, 7:30 és 9:30 kor

A fiataloknak engedélyezve!

Legújabb
UFA-jurnal
Szerbiai hadijarat

Az elmúlt évben két millió métermázsza kenyérmagvat vesztetett a Bácság az áradások miatt. Az Argus című gazdasági szaklap a bácsági árvízkarokkal foglalkozva megállapítja, hogy az elmúlt évben a Bácságban 360.000 hektár szántót lepett el az áradat. A víz alá került földekből 120.000 hektár egyáltalán nem hozott termést, míg 240.000 hektáron pedig igen gyenge termés volt. Ezáltal a kenyérmagvak termése a Bácságban az elmúlt évben 2 millió métermázsával volt kevesebb. A lap hozzáfűzi, hogy az árvízvesztelen megszüntetése érdekében sürgős intézkedéseket kellene fogantatni.

Hosszamaró szép időre lehet számítani
és ez természetesen magával hozza a nyári ruházatkérdését is. Az aradi Mejiu divatruház a mai nehéz idők ellenére is már előre gondoskodott arról, hogy a hölgyközönség igényeit a legmesszebbmenően kielégítse és ezért raktárát a legnagyobb körülményekkel kiegészítette.

Az eladásra kerülő anyagok közül nagy feltűnést fog kelteni egy különböző színű, készült ruhaszövet, amely a normális idők árait sem haladja túl, de értesülésünk szerint a népszerű cég meglepő olcsó áron fogja vevőit kiszolgálni.

— Adomány Császár János családjának. Wetzter Irén granicerii tanítónő és K. E. Aradról az aninai munkás nélküli családjának száz-száz lejt adományozott. További adományokat a lapban nyugtazzunk.

— A „Dr. Kakuk csecsemőgondozó és napköziotthon” javára a Déli Hírlapnál a következő adományok folytak be: S. V. 500 lei, Révay Kornél Oravita 100 lei, Richter József Dezna 100 lei.

— Megmérgezte vadházastársát, Ghelezan Gheorghe birchisi gazda hosszabb idő óta beteg volt. A vele közös háztartásban élő Hodosan Dominica nevű asszony háztartékai akarta betegségéből gyógyítani és valamilyen növényteát itatott vele. Röviddel azután a szerencsétlen gazda borzalmas kínok után meghalt. Hodosan Dominicát a csendőrség őrizetbe vette, mivel az a gyanu merült fel, hogy a gazda halálát a mérges növényből készült tea okozta.

— Aradi anyakönyvi hírek. Születtek: Sturm Mihály, Costan Mária, Legény Miklós, Voinescu Gabriella, Voinescu Kornelia, Radu Ioan és Baba Mihály. Házasságot kötöttek: Dronca Paul szabó és Bar Florica. Meghaltak: Brandenburg András 64 éves, Palaki Istvánné 30 éves, Muresan Gheorghe 23 éves, dr. Busu Benedek 53 éves, Tuiburescu Salin 11 hónapos, Balog Erzsébet 3 hónapos és Pe...

— Kutba akarta ölni gyermekét, egy aradmegyei cigány. Az aradi büntetőtábla három évi súlyos börtönré itélte Dorut József comlausi cigányt, mert az elmúlt év októberében, miután összeveszett vadházastársával, boszszúból a kutba dobta hat éves fiacskáját. A gyermeket a szomszédok mentették ki a kutból.

— Eljegyzés. Tóth Margit és Nikolin György Timisoara, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Havazott a Kárpátokban. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt napon Predealon, Branon és a sibiui hegyekben hó hullott. Neamt megyében erős hideg van.

— Az Arad-Gradistei róm. kath. egyházközség adókövető bizottsága az 1941/42. évre az adókövetéseket befejezte és azt f. hó 11-től—18-ig bezárólag az Egyházközség irodájában Arad, Calea Bihorulul 21, megtekintés végett kifüggesztette és azt az érdekeltek délelőtt 9 órától 12-ig megtekinthetik, az esetleges felebbeségeket ugyanott abban az időben írásban beterjeszthetik. Egyben felhívjuk mindazokat, akiknek adóhátralékuk van, hogy a fentnevezett helyen és időben a saját érdekében egyenlítsék ki. — A választmány.

A kukoricaszállítás módosítala. Az aradmegyei Állatügyi hivatal a nemzetgazdasági minisztérium háaorozata alapján közli az érdekeltekkel, hogy a kukorica zárolását is feloldották és ennek következtében a kukorica ismét szállítható egyik községből, vagy egyik megyéből a másikba. 1000 kgr.-on alóli mennyiség szállításához a megve területén az illető községhez ad engedélyt, 1000 kgr.-on felül csak az illetékes prefektúra írásbeli jóváhagyása alapján szállítható kukorica, ha a szállított mennyiség meghaladja az 1000 kgr.-ot.

— Betörés Faget községben. Bocsaj Gizella fageti lakónő bejelentette a csendőrségen, hogy ismeretlen tettesek távollétében betörték a lakásába, ahonnan ötezer lei készpénzt, egy négyezer lei értékű aranyórát és több ezer lei értékű ékszert vittek el.

— Halálozás. Saruga Miklós nyug. pénzügyőri főszemélyzetének 67-ik évében elhunyt. Temetése f. évi május hó 10-én délután 6 órakor lesz az aradi Eternitatea-feleltemető halottasházában.

— Mozik műsora: Szombaton, május 10-én Timisoaran a moziban a következő műsor van: Apolló: Mesélj szerelméről. Capitol: Hét évi baj. Thalia: Szivkirálynő. Corso: Nem vagyunk egyedül. Roxy: Bucuzás Bécstől és Ejtőerlyős csapatok. Vasárnap és hétfőn a timisoarai mozik műsora a következők: Apolló: Mesélj szerelméről. Capitol: Hét évi baj. Thalia: Elűnt nyomok. Corso: Nem vagyunk egyedül. Fratella mozi: Tied a szívem és Megrőt már a mi lányunk. Roxy (csak vasárnap): Bucuzás Bécstől és Ejtőerlyős csapatok.

— Fagyoszentek, Pongrác, Szervác és Bonifác — a három „fagyoszent” — napjai köszöntenek reánk a jövő hét elején, hétfőn, kedden és szerdán. A tapasztalat és a néphit szerint ezeken a napokon erős lehülés várható s ez egyébként már most is érezhető.

— Az 1910, 1911 és 1912 korosztálybeliek jelentkezése Aradon. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli az aradi 1910, 1911 és 1912 korosztályhoz tartozó milicistákkal, hogy az alábbi sorrendben összes katonai irattal jelentkezni kötelesek az aradi hadkiegészítőparancsnokságnál (Marasesti-utca, a volt rendőrségi épület): 13-án délelőtt az 1912 korosztályhoz tartozók, míg 14-én ugyancsak délelőtt az 1910 és 1911 korosztálybeliek. Nem kell jelentkezni azoknak, akiknek semmilyen behívóparancsuk nincsen.

— Másfélévi fogházbüntetetés gyilkossági kísérletért. Az elmúlt évben május 27-én Liptay András jimboliai munkás a jimboliai járásbíróház épületének folyosóján késsel támadt Urdisz Mihály téglagyári igazgatóra, akit összeszurkált és súlyosan megsebesített. Liptay ellen gyilkosság kísérlete miatt indult meg az eljárás és ügyével most foglalkozott a timisoarai törvényszék. A tárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy nem fontolta meg előre tettét és a kés, amellyel a téglagyári igazgatót megszurkálta, csak azért volt nála, mert a tárgyalás után a kertben akart dolgozni. Amikor azonban a folyosón meglátta Undisz Mihályt, aki a gyárból elbocsátotta, olyan harag fogta el, hogy kést rántott és rátámadt az igazgatóra. A törvényszék gyilkosság kísérlete miatt Liptay Andrászt másfélévi fozháza ítélte.

— Orvosi hír. Dr. Weisz Julia fogorvos (medic evreu) szabadságáról hazaérkezett és rendelését újból megkezdte. Timisoara, IV., Str. Miron Costin 1. A volt Forum-mozival szemben, Telefon 37-31.

— Horia Sima és még kilenc volt légionista vezető a katonai törvényszék elé kerül. Bucurestiből jelentik, hogy a katonai törvényszék a januári zendülés megszervezése miatt Horia Sima és még más kilenc volt légionárius vezetőt ellen megindította az eljárást. A vádlottak felett távollétükben ítéleznek.

A szőlőtermelők a rézszulfát célját szolgáló réz zárolását kérik. A szőlő és gyümölcstermelők szindikátusa most tartotta évi közgyűlést. Elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a közzéllatási államtitkársághoz és kérik a permetezéshez szükséges rézszulfát nyersanyagának, a réznek zárolását. A szőlőtermelőknek a munkálatokhoz feltétlen szükségük van a rézszulfatra, a gyárak azonban nem rendelkeznek elegendő nyersanyaggal.

— Elítélt zsaroló tisztviselők. Az ilfovi törvényszék egy-egy évi fogháza ítélte Rotenstein Mendel és Rudich Anghel kereskedelmi tisztviselőket, akik zsarolást kíséreltek meg a Lomas erdőkitermelő vállalat ellen. Mindketten tisztviselői voltak a vállalatnak és az évek során számos okmányt elloptak. Ezek segítségével kísérelték meg a zsarolást. Azzal fenyegetőztek, hogy fellejtést tesznek a vállalat ellen adóeltérőként, ha nem kapnak „hallgatási” pénzt. Először másfélmillió lejt kérték, de azután már megelégedtek volna 740.000 lejjel. A vállalat a két volt tisztviselője által megkísérelt zsarolásról jelentést tett a rendőrségen, amely tetten érte őket, amikor a bankjegyekkel távozni akartak.

— Lőszerle Timisoarán. Timisoara város elrendelte, hogy a város területén lévő lőtulajdonosok állatjait a tavaszi szemlére hozzák. Az állatokat a városi állatorvosok az egyes telekbírószázi épületek előtt vizsgálják meg. A II. kerületben május 12-én, a III. kerületben május 13-án, a IV. kerületben május 14-én és az V. kerületben május 15-én reggel 7 és délelőtt 10 óra között tartják a lovak szemléjét. Az I. kerületi állattartók lovaikat a III. kerületbe hozzák. Akik ezen előírásnak nem felelnek meg, kihágást követnek el és meg lesznek büntetve.

„FLORA” müjégyvár, Arad

Bd. Regele Ferdinand 33.
(az új betegsegélyzővel szemben) május hó 4-től kezdve elad és házhoz szállít legelőnyösebben

müjéget

a Primaria által megállapított hivatalos áron

1 tábla jég Lei 28
Fél tábla jég „ 14

Előre fizetve 1 hónapra

1 tábla jég Lei 26
Fél tábla jég „ 13

TELEFON
11-41

Vendéglősök, mészárosok részére fenti előzetési árakból 25 százalék kedvezmény amennyiben három hónapra előzzenek

A NŐ ÉS A TAVASZ

Írta: VASZARY GABOR

Az elmúlt este váratlanul ellangyosodott az idő és a körutakon, a bérházak tömkelegében frissen ásott föld szagát lehetett érezni.

Itt a tavasz.

Ha nőkről akarunk elmondani egyet-mást, éppen itt az ideje, hogy elmondjuk hamar, amíg módunkban áll tárgyilagosan, az időjárás befolyásától mentesen, abszolút józan, hideg fejjel mérlegelni a dolgokat.

A világ teremtése óta állandósult nagy igazságtalanságok történnék a női nemmel szemben.

A Biblia is furesán nyilatkozik róluk amikor megjegyzi: „Az asszonyi állapot az ő férjének drága életét vadássza”.

Ezt még csak el lehetne valahogy felejteni, (olyan kevesen olvassák a Bibliát) de korok és szokások szerint egyéb kellemetlen dolgok is történtek velük. Megesett az is, hogy az elhunyt férjük után elevenen elégették őket. Mások egyszerre négyet, ötöt is tartottak belőlük, emigy jelezve lényegtelenységüket. Az ótestamentumra ne is livatkozzunk, amikor a feleség szolgálóleányaival is ágyba feküdt a férj. (Igaz, hogy manapság is hallottam már hasonlóról, de az illetők mindig tagadták.)

A legtöbb kor a férj kény-kedvének szolgáltatta ki az asszonyt. Még most is vannak asszonyok, akik fedetlen fővel nem léphetnek az utcára, ha egyáltalán kiengedik őket és vannak olyanok is, akiknek sorsa nem jobb a háziállatokénál.

A nők a multban meg sem közelíthették azokat a jogokat, amelyeket a férfiak élveztek.

Azóta már sok mindenben szabadságot adtak nekik, de ha jól megdondoljuk a dolgot, még most is elnyomatásban élnek és éppen ezért a lelkük mélyén hosszú évszázadokon át táplált gyűlölettel vannak a férfiak iránt.

Ez roppant naivan hangzik, de így van.

A nők egyáltalában nem szeretik a férfiakat, lenéznek, sőt megvetik őket, (már amennyire ez módjukban áll) és szájalomra méltó nyelvének tartják.

Hallgass meg a nőket, mikor férfiakról beszélgetnek. Különösen a meglelt kora hölgyeket hallgass meg és megrettensz mennyi aljasságot tudnak a férfiakról és még hozzá minden tapasztalatukat a saját családjuk koréből szedték össze.

Minden fiatal leány kedves, szelid és majdnem minden feleség elviselhetetlen.

Mi ennek az oka?

A szerelmes ember beszámíthatatlan állapotban van, de a feleség már lassanként észreveszi, hogy milyen jellemetlen ember a férje. A házassáttal szemben különféle igényeket támaszt. Elszórja a cigaretta hamuját, nem törli meg a lábát ha a lakásba lép. Ha nem is horkol álmában, akkor pofozni való arckifejezéssel ujságot olvas. Tavasszal pedig így sóhajt fel:

— Istenem, de szép a természet!

De egyáltalán nem jut eszébe a gazembernek, hogy a feleségének nincs mit felvennie.

— És ehhez az emberhez mentem én feleségül, — lázong az asszony — erre vártam heteken át, míg megkérte a kezem és közben megevett nálunk 18.721 vacsorát, a legutóbb még a cukorjegyeit sem adta ide és az idegeinket is kirágtá. Na, megállj majd adok én neked.

A lány azért házassodik meg, hogy végre a maga ura legyen az anyai elnyomatás alól menekülni kényszerül, szabadságot akar. A férj ellenben már megunt a szabadságot és hogy finoman mondjam a „hajója már révbé ért”. Naiv hite szerint, most következzenek a boldogság nyugodt percei.

Kénytelen vagyok elárulni, hogy minden agglégényt őszinte tiszta szívből irigyelnek a férfiak. Ezzel szemben minden vénkisasszonyt őszintén sajnálnak a nők.

Ez engem gondolkozásra késztet.

Vajjon kinek a részén van a házasság öröme, ha sajnálják azt a lányt, aki kimaradt belőle, viszont irigylik azt a férfit, aki megmenekült előle?

Ott a baj, hogy mire egy leányka férjhez mehet, valóságoslag meggyűlöltetik vele a jövődöbeljét.

Bálokon, zsurokon keresztül reszketve kell várnia a férfit, aki végre megszabadítja őtrelmeitől. (Addig is a mama beszélt). Végül már szó sincs szerelemlől, sőt annyira lényegtelennek válik az, hogy gyakran halljuk az eféle kijelentéseket is:

— Nem baj fiam, majd megszereted. Én se szerettem az apádat soha...

Vérlázító, hogy az életnek egyik leglényegesebb kérdésében, amelynek következtében sokszor gyermeket is kell a nőnek szülnie, a legmegalázóbb várakozás álláspontjára helyezkedjék, akárcsak egy kirakatba

tett árucikk, amelynek semmi köze ahhoz, ki veszi meg és mit csinál vele.

Tizenöt évvel ezelőtt mozgalom indult meg Párisban, hogy a jövőben a nők kérjék meg a férfiak kezét, illetve, hogy a nőké legyen a kezdeményezés joga, mivelhogy a nő szüli meg a gyermeket, ő szenved vele, ápolja, neveli, ésszerű és logikus, hogy ő válassza ki az apát is erre a célra.

Sajnos, ebből a reformkísérletből nem lett semmi. Az illetéktelenek agyonröhögtek magukat rajta; pedig a nőknek nagyon tetszett az ötlet és életrevaló volt is.

A nő életének egyetlen célja az anyaság, illő tehát hozni ha nem is több, de legalább ugyanannyi beleszólása legyen ebbe a kérdésbe, mint a férfinak.

Még esetleg azt hozhatják fel eszesek, hogy fiatal leány nem teheti ki magát a visszautasítás szé-

Amikor az álmok megvalósulnak

Egy igazi élettárs: Claudine Boichon — Hogyan lett az egyszerű munkásból világhírű feltaláló

Feleség és anya volt — egy a sok közül.

Nevét nem jegyezte fel a lexikon és általában kevesen tudnak róla.

Lyonban élt a tizennyolcadik század második felében, szerényen és észrevétlenül, miután egy szegény takácsmesterhez, Joseph-Marie Jacquardhoz ment feleségül. Furcsa ember volt ez a fiatal takács, sok mindent beszélték róla össze Lyon városában. Sőt, meg is szólták. Híre járt, hogy nem szorgalmas, sokszor látták, amint csak ül a műhelyében és tisztességes munka helyett rajzolgat vagy álmodozik. Valami talán meghibbant benne — mondták róla egyesek —, mert

órákon át üldögélt szerszámmal kezében és halomra gyárt egy csomó apró, haszontalan szerkezetet.

Claudine hallotta a sutgogást s a mendemondákat, melyek férjéről keringtek. Hallotta — és mosoly-

...Majd minden jóra fordul

Claudine kénytelen volt elismerni ezeknek az érveknek a reális igazságát. Mégsem csüggedt el és nem fogyott ki abból, hogy férjét biztassa és csüggedt pillanataiban további kintartásra ösztökélje.

Pedig helyzetük szintén napról-napra súlyosbodott.

El kellett adniok a műhelyberendezést, a két szövőszéket, majd a háztartási tárgyakat, sőt két ágyat is.

Jacquardnak majdnem minden idejét igénybe vette a kísérletezés, keresni alig keresett s közben adósságuk egyre növekedett. Claudine azonban sohasem panaszkodott. Akkor sem, amikor már szalmán háltak, nem volt mit enniük és fűteni sem volt mivel.

Nem panaszkodott, mikor ismerőseik, akik anyagilag szépen gyarapodtak, pöffeszkedő göggel lenézték őket.

Claudine hallgatott és türt. Rajongó odaadással kísérte figyelemmel férje munkáját és miközben megszólván betevő falatjuk sem volt már, arról az időről beszélt neki, amikor majd minden jóra fordul.

Küzdelem a nyomorral

Jacquard kísérleteit azonban még most, hosszú nélkülözésteljes esztendő után sem koronázta siker. Bekövetkezett az az időszak, mikor el kellett mennie Lyonból, meg nem értő és gunyolódó polgártársai közül s egyéb híjján,

napszámosnak állt be egy mészégetőbe.

Felesége pedig szintén munkásasszonynak szegődött egy szalmafonógyárba, hogy adósságaikat fizethessék és a gyereket nevelhessék.

Évek teltek vigasztalanul és reménytelenül, közben kitört a forradalom s annak leverése után Jacquard újra visszatért Lyonba. Sorsuk azonban most sem javult: a magányosság és nyomor évei folytatódta. Jacquard nappal, mint közönséges munkás, gyárban dolgozott, éjnek idején azonban fáradszóról virrasztott és furta-faragta, konstruálta a szerkezetet, melynek eljövendő sikeréről Claudine újra és újra meggyőzte.

A kálvária vége

Végül is az ezernyolcszázadik évben Jacquard végre ért kálváriájának. Találmányát — a világ első szövőgépét — aranyéremmel tüntették ki. A követ-

Este 2-3 szem Artin

gyenének. Édes Istenem! Egészen biztosan merem állítani, hogy sokkal kevesebb nőt utasítanak vissza a férfiak, mint a nők hinnék azt. Már csak azért is, mert olyan kedvesen hangzana és olyan újszerű volna, szinte alig tudna neki ellenállani az ember, ha hallaná.

— Nagyon kérem uram, legyen a férjem!

Mostanában egészen másképp hallja az ember. Valahogy így:

— Majd én megmutatom neked, hogy elveszel te engem mégis!

Az előbbi nyitány lenne, az utóbbi sajnós epilógus

gott magában rajtuk. Végezte csendben, szorgalmasan napi teendőit és ringatta kisfiát a bölcsőben.

Ő volt az egyedüli, aki meglátta Jacquard „álmodozásait” mögött a zseni első próbálkozásait, nagyszabású terveit, melyekkel a nehéz és fáradságos kézi szövést akarta megkönnyíteni és meggyorsítani egy általa kigondolt gép segítségével.

Hitt férje tehetségében és zugulódás nélkül vállalta a zseni feleségének kijáró sorsot.

Ez a sors cseppet sem volt könnyű. Volt mit türnie és azonfelül hallgatnia. Az emberek

bolondnak nevezték Jacquardot,

aki szegény ember léteére kísérletezik, ahelyett, hogy keresetét növelné. Ez semmi jóra nem vezethet — mondogatták — tőke kell az ilyesmire s aki csak egyszerű munkás, vagyon nélkül, annak nincs joga, hogy bizonytalan kimeneteli kísérletekkel tegye kockára a saját és családja jövőjét.

kező évek, amikor alkalmá nyílt találánnya tökéletesítésére, bebizonyították, hogy

küzdelem nem volt hiábavaló s az erkölcsi sikert teljes anyagi is követte.

Jacquard tehát korszakalkotó alkotással ajándékozta meg a világot. Nevét a hir szárnyra kapta és a gyerekek már az iskolában megtanulják. De igazság szerint

arról is meg kell néha emlékezni, aki ennek a találmánynak megszületésében csendes, de annál jelentősebb szerepet játszott: Claudine-ról.

Az ő önfeláldozó, fáradszóról és hűséges támogatója nélkül Jacquard műve talán sohasem valósulhatott volna meg. (K. A.)

Az „otthon”

Az „otthon” — a lélek!...

Nem butorok, szőnyegek, képek.

Az „otthon” — a szív — a melegség

Harmonia — szeretet — egység.

Becsület, erkölcs melegágya

Egényi izlés féltett vára

Menhely — a viharban — vészben

Világító torony az éjben...

Fáradt vándor pihenő fája

Almos gyermek fehér párnája...

Minden: ami csak szép, jó, kedves

Békességes — nyugalmas — csendes

Ahova mindég vissza vágyunk,

Bárhol legyünk, vagy bárhol járunk...

Ha nem ilyen — akkor egy lomtár!

Muzeum, üzlet, butorraktár

Mint színház, mozi helyisége

Üres, komor, ha nincs vendége...

Hideg, unalmas, kellemetlen,

Fárszító, sivár, szeretetlen.

Az „otthonnak” — a nő a lelke!

Az ő képére van teremtve

Az „otthon” mindég a nő munkája...

Az ő érdeme, ha van varázsa,

Ha elriasztó, az ő hibája...

HORVÁTH ARPADNÉ

Segesváry Pál

RÉGI NAGYASSZONYAINK

Ellentétek mindig voltak és mindig lesznek, mert a lélek csodálatos birodalma minden igyekeztünk ellenére kiszámíthatatlan marad örökre. A föld és az ember szövetsége a kényszernek hódol és kölcsönös egymásra hatásuk kikerülhetetlen.

Egy igazsággal azonban számolnunk kell: az ellentétek földjén — ellentétes lelkek sarjadnak. Kiséreljük meg ilyen szempontból tekinteni a letűnt idők Hunedoara megyei nagyasszonyaink lelkületét és csoportosításuk az engedetlen keménység, a szeszély és az eszményivé magasló odaadás és áldozat szellemének hordozóit.

„ENGEDETLEN, KEMÉNY” NAGYASSZONY

Báthori István fejedelemsége idején Geszti Ferenc volt a devai vár kapitánya. Gazdagságát számos nrepre örökölte meg, mely műveltségéről korának irodalma tanuskodik, melynek bőkezű mecénása volt. Ő indítványozta és támogatta 1582-ben Orásten az ószövetségi szentírás román nyelvre való lefordítását, de a nyomtatási nehézségek miatt csak két mőzesi könyvet sikerült kinyomtatnia. Tevékenységének igen súlyos árnyoldalát képezi az a tény, hogy Devát faluvá süllyesztette le. Bizonyosság az arra, hogy igen erőszakos ember lehetett és így érthető, hogy Horváth Annával szerencsétlen házasságot élt. Geszti Ferenc végrendeletében „engedetlen kemény voltanak” mondta feleségét és arra enged következtetnünk, hogy ferde lelkiállatának oka Horváth Anna.

A tények értékelésére és elbírálására nyújtunk szabad teret fantáziánknak, mert kétségtelen, hogy mindkét részről történtek hibák.

Horváth Anna képzelt vagy tényleges „engedetlen keménysége” juttatta Geszti Ferencet arra az elhatározásra, hogy kincseit és értékeit elrejtse a várhegy mindedig ismeretlen részébe. A mesés kincsek kutatása sokaknak okozott fejtörést. A környék lakóit közül majdnem minden tavasszal akadnak olyanok, akik „megkaparják” a várhegyet, mindezt ideig eredménytelenül.

A történet hiteléről tanuskodik helyettünk Geszti Ferenc végrendelete: „Aran és köves marhámat úgy elrejtém, hogy azt soha senki se keresse, mert csak hiába való fáradság és munka lenne, mert az én mostani feleségemnek, Horváth Annának, hozzám való engedetlen kemény voltáért olv helyre tettem, hogy azt soha senki fel ne találja. Ha pedig az konziliomot valaki érte firtatná, az is hiába való dolog lenne, mert azt én legfeljebb feleségemtől akartam eltitkolni.”

„MURÁNYI VÉNUSZ” — „DEVAI VÉNUSZ”

Széchy Mária, Erdély aranykorának tündérszép asszonya Murányi Vénusz néven vonult be a magyar irodalomba. Utja a népszerűség és a szerelem rendkívüli útja volt. Az idő, ez a kérélehetetlen zsarnok, a női szívek elsőszámu ellensége, talán Széchy Mária nevére is ráborította volna a feledés sűrű fátyolát, ha a szerencsés véletlen, ez a szeszélyes pazarló, a női szívek első számu gavallérja nem fogadja szolgálatába a prókátor Gyöngyösi István ragyogó szellemét, hogy édes-bus csengésű lírájával maradandó értéket állítson Murány vára nagy-nagy szerelmű asszonyának. Nem kis feladat szerelemmel megvívni az asszonyi szívet és a bevehetetlennek látszó várat. Wesselényi Ferencnek, Széchy Mária harmadik férjének sikerült. Rosályi Kun István, Széchy Mária második férje azért járt pörül, mert felesége szeszélyes szívével és Deva várával került szembe.

Az események megértéséért fel kell elevenítenünk az előzményeket. Deva várának birtokába Széchy Mária a „kis fejedelem”, Bethlen István hitveseként jutott. (A vár a mindenkori erdélyi fejedelem tulajdonát képezte.) A történelem szeszélye korán parancsolta a szeszélyes Széchy Mária az özvegyi fátyolt. Özvegyisége idejét a devai várban töltötte, abban az erdélyi várban, amely oly mesterien tudja felkelteni a szemléző lelkében a fájdalom és bánat érzelmét.

1632-ben Széchy Mária nőül ment. Kun Istvánhoz és annak rosályi birtokára utazott. Ez a házasság azonban nem volt szerencsés. (Házasságok az égen köttetnek — vagy ebben az esetben az angyalok mulasztást követtek el?) A korirók feljegyzése szerint Széchy Mária „meghasonlott” Kun Istvánnal és visszaköltözött Devára, a „Magna Curia” épületébe — amelybe ezelőtt pár évvel a megyei muzeumot helyezték el — és csendes visszavonultságban élt. De a bánatos férj nem tudott beletörődni a válásba és egy éjszaka megjelent harcosaival Deván. Széchy Mária idejekorán felmenekült a várba és olyan puskatüzet zudított az ostromlókra, hogy azok feladták a reményt és gyorsan visszavonultak.

„Devai Vénusz” fegyvertűzzel fogadta második férjét, Kun Istvánt, de később mint „Murányi Vénusz” feltételek nélkül megnyitotta Murány vára kapuit leendő harmadik férjének, a délceg Wesselé-

nyi Ferencnek. Mert a szerelem nem ismer feltételeket!

KENDEFY ILONA — AZ ERDELYI PENELOPE

1648-ban, amikor Nyugateurópa harminc évig tartó háboruszkodás után „kalap alá hozta” a békét, a déli Kárpátok völgyeiben nyugtalanság vett erőt a szíveken, mert török-tatár csapatok közeledtek. Bucsut vettek a harcosok és nyeregbe szálltak. A hátszegvidéki falvakban is csak asszonyok és gyermekcsemeték maradtak. Egy fenséges óriás vette mindnyájukat védelmébe: a Rettyezát. Az ellenséggel vívott csatározások folyamán számosan estek el és sokan jutottak török-tatár rabságba, ahonnan csak súlyos váltásdíj ellenében bocsájtották haza őket.

Igy került tatár rabságba Malomviz (népiesen Kolczvár) és Óralja—Boldogfalva ura is. Váltásdíj aranyat, finom szőnyegetek és szőtteket kér-

Kutyuka

Irtai Kecskés József

Már jól hátunk mögött tudtuk a telet, amikor egy nap a villanyórák háborzongva várt, szokásos leolvasására s a számla felhajtására megjelent az üzem hivatalos arcu alkalmazottja.

— Hétszázhetvenhat lei — mondta szemrebbé-
nés nélkül, hogy annál inkább rebbenhesen a miénk.
— Hát ez borzasztó! — fakadt ki belőlem a gondos családfenntartó s nem is tudom meddig és milyen stílusban rohantak volna ki máskor oly néma számon a keserű kitérések özönei, ha a következő pillanatban elő nem bujk a világosság munkásának táskájából öklömmnyi nagyságban egy vattacsomó.

— Jaj, be édes kis kutyka! — terelte mindjárt másra a beszéd fonalát a feleségem. — Kitől kapta?

— Saját tenyésztés, kérem, — adta meg a felvilágosítást a villanyos ember. — Kénytelen vagyok egy kis mellékjövedelmet biztosítani magamnak, olyan kevés a fizetés. Tartok három ilyen anyakutyát, azok szaporítanak évente kétszer — s a továbbiakban elmondta, hogy aránylag milyen könnyen biztosíthat magának ezen alkalmakkor 3—4000 leit; tudniillik a kutyapalántákat darabonként 200 leiert értékesíti.

— Na jó, hát mindenki úgy él, ahogy tud, — aítam kitaposott véleményét a hallottakhoz, miközben lelki szememmel az óriási villanyzámla összegét láttam a hivatalos név táskájába átvándorolni.

De közben valóság is történt, az ugyanis, hogy életem párja kiterjesztette tulajdonjogát az ebporontvra, rendelkezési hatáskörét pedig pénztárcámra.

Es két, soha nem gondolt esemény következett be ekkor: a pénzbeszedőt mosolyogva láttam elmenni s én, az ebgyűlölő, kutyát vettem.

Aztán az első gond az elnevezésből származott. Igazán, el sem tudtuk képzélni, milyen nevet viselhet egy ilyen négylábú állatforma. Javaslatokat az t, mint házuk gondolkodójának, tennem kellett s fel is soroltam aránylag nagyobb agymunka nélkül gyermekkori emlékeim közt morgó Burkus, Bodri, Bundás, Mérges s más ezekhez hasonló ebneveket.

— Ugyan, fiam, hiszen ez nem házörző kutyka, azokat szótták ilyen falusi, paraszt nevekkel elkeresztelni. Ennek egy könnyed, szelidséget, értelmességet visszhangzó név kell, ami megfelelően egyéniségének — huzta keresztül névjegyzékemet életem párja. Persze, ő sem tudott illő névre bukkanni, pedig a végén már alapos tanulmányokat végzett szakönyvekben s barátói ebeinek névsorában.

— Kutyuka, kutyuka, milyen buta gazdád van, el sem tud nevezni! — hallottam a rám nézve nem hízoló társalgásukat.

A napok tettek, nevet nem kaptunk s egyszer csak arra eszméltünk, hogy ebünknek nem is tudnók másképp szólítani, mint „Kutyuka.”

Elnve, majdnem megfeledeztem a táplálásáról. Magától értetődik, mint modern családtag, az asztalnál vette ő is magához nani ételszükségletét. A levest először ő kóstolta meg s mohóságánál fogva az orrába is elég került, ahonnan aztán éktelen tiüsszentések közepté az asztalterítőre is bőven juttatott.

Szőrmét, bundát és szőnyeget a legbiztosabban megőriz molykár ellen

BOTZ SZÜCS

mert a legmodernebben felszerelt betor megőrzési helyiséggel rendelkezik Timisoara I., bul. Reg. Ferdinand 1, (Löffler-palota) Telefon 39-29

lek. Kendefy Ilona, a hü feleség mindenkori mintaképe, egész házanépével fogott a munkának, éjjel-nappal dolgozott és a feljegyzések szerint egyszer, a vár erkélyén üldögélve, „olyan finom száalakat eregetett, hogy a mélyen alant zuhogó malomviz habjaiba futott le orsója”.

Önkéntelenül a homeroszi eposz Penelopéja jut eszünkbe, de úgy érezzük, hogy Kendefy Ilona alakja sokkal eszményibb, nemesebb. Nagyobb benne az áldozat szelleme és eszményibb a cél, amelyért küzdött.

Feleségem ilyenkor gyöngéden megsimogatta bizonyos fejcséjkét:

— Vigyázz, Kutyukám! Látod cigányutra tévedt a leves!

Istenem, ha velem történik meg ez...!

A husból is neki jutott a legjobb falat. A luxus csirke combjának puha húsát levagdosták, ezt ő kapta s hogy nekem is jusson valami, lerághattam a esontot.

De ha csak eddig jutottunk volna a célszerű táplálással... Megtörtént az is, hogy mi csak sültkrumplit vacsoráztunk, míg a Kutyukának jogában volt finom kenőmájjal enyhíteni éhségén s a maradékot végig kenhette a parketten, vagy ha úgy tetszett neki, a szőnyegre is elhelyezhette, s én voltam a vak, ha az így szétszórt ételhulladékokat járásközben szétapostam.

A Kutyukának gyomra is van szeszénykének s hogy a kellemetlen görcsöknek elejét vehessük, vajjas-kifli szeleteket is gyakran kapott, amikről bámulatos ügyességgel tudta eltüntetni a vaját.

Nem volt kenyérfelvelő.

Az édességek, sütemények természetes kiegészítői voltak étrendjének.

Dacára annak, hogy mindezeket mosolyogva türtém, mégsem voltam feleségem szerint eléggé kedves a Kutyukához. Már válással fenyegetett s így kénytelen voltam odaadón barátságos arcokat venni, pedig az idő általános felmelegedése folytán, minden fűrőszűz és tisztálkodási művellet ellenére is a lakásban hamarosan emelkedett az ugráló élősködők száma.

De, Isten őrizze, hogy ezeket Kutyuka terjesztette volna, dehog, hiszen többször fürdött, mint én. Csakis magam hordhattam haza az irodából.

A Kutyuka nagyon intelligens és zenekedvelő lény volt. Nem tudott elaludni, csak nótaszóra. Sajnos, a rádió nem szokott altatódalokat közvetíteni. Altatódal pedig kell s mivel a kell elől nincs kitérés — ha a feleségem mondja — kénytelen voltam magamat előléptetni zeneszerzővé. Annaira tökéletesíttem magam ebben a műágban, hogy külön irányt nyitottam a zeneirodalomban: fajtiszta ebi-dalokat szerzettem.

Hja, a családi békéért sok mindenre képes az ember...!

Valóságos kutyakultuszú üztünk. Az árdragulásokról összesen sem beszéltek annyit az emberek, mint a mi kutyánkról.

Es ez okozta a Kutyuka vesztét.

Ugvanis a sok dieshimmusz, amit uton-utfélen leadtunk róla, az adókövetőknek is a fülébe jutott s rám sórtak 900 lei adót.

— Tyüh, a Ponciusát a kutyájának, ez mégis türethetetlen, — igyekeztem papucsom alatt sarkamra állani, mert a feleségem éppen a fodrásznál időzött. Történetesen öcsém vidékről rokoni látogatást végzett nálunk s épen visszautazásra készült, amikor az árba nyomatam a k...!

— Vidd haza, tanítsd meg kutyamódra élni s pocogertet fogni!

Bérmálásra

ajándékárnyakban óriási választék

„ORA FIXA”

cég. Timisoara IV., Strada Bratianu 31

Finom órák és eszterek közismert olcsó bevásárlási helye Aranyat, briliánsot veszek vagy becserelek.

Finnországi riport

Egyél és igyál fát! Öltözködj fába!

A fa mint étel és ital — A modern tudomány vívmányai tulatesznek a középkori alchimia vágyálmán is

„Fából faragjad fehéreneműdet!”

Helsinki-ből jelentik: „Pun pulasta pelastaa — träet trygger tillvaror” hirdeti a finn és svéd nyelvű felirat a „Tapio” erdőgazdasági központ hatalmas kirakatablaka felett. S ha a fordító hű akar lenni a finnek által annyira kedvelt alliterációs formához, akkor némi költői szabadsággal illetően kell lefordítani ezt a Kalevala-csengésű jelszót:

„Fából faragjad fehéreneműdet!”

Nem tréfa ez, kedves olvasóm, hiszen a kirakatablakban rendezett kis kiállítás épp ezt mutatja be, hogy mi minden készül ma már fából; többek között hófehér lágy műgyapot, csillogó-finom műselyemfonál — s hogy a selymes fonálból aztán ragyogó báli ruhát, avagy kacérka kimondhatatlanul fabrikálnak-e, az már igazán a véletlen dolga. Husz esztendővel ezelőtt az elégáns gavallekak legfeljebb a sétatálcája volt fából s talán a cipőtalpában találhattunk még néhány tucat faszöveget;

a husz év előtti gavallekak bolondnak nézett volna bennünket, vagy éppen megsértődik, ha arra biztatjuk, hogy „öltözzön fába!”

Ma azonban? Tetőtől-talpig kiruházkozhatunk s hozzá tucet csak elegánsan, hanem minőség dolgában is jól kiru-

„A fa — nem tűzveszélyes!”

Ennek a rengeteg famennyiségnek egy része na is „mint fa”: épületfa, tüzelőfa, vasuti talpfa, bányafa, butorfa kerül felhasználás alá — eddig a modern tudománynak még nem sok beleszólása volt a dologba. Azaz, hogy valami mégis! Mertha azokat a zsákbecsomagolt, apróra vagdalt fahasáboakat, amiket ma a finn benzínállomások árulnak, továbbra is a „tüzelőfa” rovatába sorolhatjuk,

az a körülmény, hogy a fából az autókra szerelt gázcsapó-kemencékben benzinpótló-motorhajtó fagáz lesz, már mégis csak a modern tudomány érdeme.

A finn közlekedést kétségtelenül a fa mentette meg a válságból: ha nem lenne fagáz, a finn autóforgalom teljesen megbénult volna s ezzel együtt megbénult volna Finnország egész gazdasági élete is. Ebben a nagykiterjedésű, ritka vasutálózatú, elsősorban települt országban a teherautós autobuszforgalom megállása az „anyagcsereforgalom”-nak halálos zavarát jelentette volna.

S az épületfa, a butorfa sem ugyanaz ma, ami régen. Impregnálják, különböző anyagokkal átitatva, viharállóbbá, ezerszer tartósabbá teszik a vasuti talpfa, hídcsölőpöket; az épületfa pedig — Finnországban a vidéken ma is a legkedveltebb s legelterjedtebb épületanyag a fa! — olyan mázzal vonják be, mely a tűzveszélyt szinte a nullára csökkenti.

Nagy szó ez Finnországban, ahol azelőtt egész városok tüntek el, lettek a lángok martalékaivá! S a modern butoripar sem úgy kapja „egy darabban” a fát, mint azelőtt, hanem hatalmas fűrészek előbb vékony lemezekre szelik a fát s ebből, három-négy-hat ilyen vékony furnirlemez összeragasztásából készül az új deszka: a „sperrplattni”, mely nem görbül, nem vetemedik, erősebb, szebb, egyenletesebb. A modern finn butoripar újabb s teljes „anyagcsere-szerűségében” érvényre juttatta a fát: a finn butorokat nem festik, nem mázolják, nem

Galamb szállott az ablakunkra

Galamb szállott az ablakunkra. Elhal a szó, eláll a munka s riadtan ahogy rámeredünk, elakad sóhajos lélekzetünk.

Galamb szállt, szürke, mint az árnyék. (Vak utunkra vajjon mi vár még?) Mint Poe hollója, lelkünkre hullt. Riaszt a jövő, riaszt a múlt.

Csak a gyermekek ujjongnak fel: „Ne eresszük a galambot el!” S visszatükrözik, vággyal, a szép vándor vágyó, kereső szemét.

Noé galambja, ez az talán, Szabadon élt, Isten asztalán. De most ott kinn özönnel árad vér, gyűlölet, halálos bánat.

Ilyen viharban hol maradnak békén álmai egy galambnak? Ideszállt. Hozzánk. Kivert, árva. És az ablakunk zárva, zárva.

Tépjertek fel, óh, bárka-lakók, minden szívet, minden ablakot: új özönvízen a világnak menekülő galambok szállnak.

IRÉNE JENŐ

házkodhatunk úgy, hogy kezdve a krokodilbőrös félcipőn, végezve a hetykén félrecsapott filzkalapig, minden rajtkon lévő ruhadarab valaha-nemrég még zúgó fenyeves, ezüstlelű nyírfaerdő lett légyen. Igen, még a krokodilbőr félcipő is, kedves olvasóm! Mert ha nem tudnád, nos itt, a helsinki Heikinkatun, a „Tapio” kiállításán azt is megtanulhatod, hogy

fából igen csinos, igen tartós bőrúntáztokat készítenek.

FINNORSZÁG „ZÖLD ARANYA”

Ama főntebbi szépségessé felirat prózai s pontos fordítása úgy hangzik: „A fa megment a válságból”.

S valóban Finnország „zöld aránya”; végtelen erdősegei olyan nyersanyagbázist jelentenek, melyből a modern tudomány napról-napra újabb megkeletéseket, fontosabbnál-fontosabb használati cikkeket állít elő.

Finnország területének 73 százalékát erdő borítja; 25,3 millió hektár erdejével a kis Szuoimi Európa erdőben második leggazdagabb országa. A finn fakitermelés méreteiről fogalmat ad az az adat, hogy ha az évente kiöntött fatörzseket sorba egymás mögé raknók, olyan láncot kapnánk, mely kilenceszer körülméne az egész földgolyóbit.

pácolják, nem lakkozzák — a fa a maga szép anyagával hal!

Csodálatosan derűsek, enyhék, barátságosak a finn butorok — egy erdőlakó, fagaragó nép művészi lelke nyilvánul meg bennök.

„EGYÉL FÁT, IGYÁL FAT”

De a fa metamorfózisra akkor kezd igazán érdekessé válni, amikor már elveszti igazi alakját s mondjuk — mint szivividámító itókák teszik eibéd!

„Egyél fát — igyál fát!” ez a finn fiúknak nem határszék oly idegenül, mint nekünk.

Valaha, nem is oly rég, egy emberöltővel ezelőtt a szegény finn paraszok megszarították, megdarálták a fakérgest s azzal szaporították szűkös kenyérlisztjüket:

az éhínségek idején bizony csak ilyen fakérgelisztekből készült a „pettuleipä”-nek nevezett kenyér. A titkos erdei „kísütösök” főztjét pedig „a fenyőfa könnyé”-nek becézte a népnyelv. Ma azonban fából többek között

facukrot, élesztőt is készítenek,

s ha az asztalra kerülő édes süteménynek nem is minden alkotórésze van fából, a péknek, cukrásznak ez a két fontos nyersanyaga azelőtt bizony délece fenyőfa volt! A facukrot élesztőt alkohollá lehet változtatni s ez esetben a „fenyőfa könnyé” a szó szoros értelmében veendő; a tüzes „pöytävina”, a finn pálinka valóban fából készül.

HÁROM LAKOSRA JUT EGY TEBÉN

Ha a finn paraszt ma már, hál’ Istennek, csak a muzeumból ismeri a pettuleipä-t, a fakérgenyeret, állatait ez az újabb, válságos idő szoktatja rá a fából készített takarmánycellulózé fogyasztására. A finn paraszok fő jövedelmi forrása nem annyira a föld, mint inkább az állat: minden három finn lakosra jut egy tehen

s a finn mezőgazdaság bevételeinek kétharmadrésze az állattartásból ered. Finnország azelőtt sok takarmányt importált, most azonban erre nincsen módja s a helyzet annál súlyosabb, mivel az elmúlt esztendő takarmánytermése meglehetősen rossz volt. A válságból megint csak a fa mentette meg a finneket:

a „Valio” tejszövetkezeti központ laboratóriumában eredményes kísérletek folytak a cellulózénak, mint takarmánynak felhasználását illetően. s ma egyre szélesebb méretekben vezetik be az állatok táplálásánál az új takarmánycellulózét.

HAJÓKÖTEL, TÖRÜLKÖZŐ, ABROSZ — FABÓL

A középkor alchimistái ólmot, higanyt akartak arannyá változtatni; modern korunk varázslói,

a vegyészek, a „zöld aranyat”, a fát változtatják át a legkülönbözőbb anyagokká.

Fából szappant, benzint, kőolajat, gépolajat is gyártanak; a cellulóze-gyapotról, fából készült műselyemről beszéltünk már. Hogy fából papirt is csinálnak, az közismert — de hogy a finn gyárak hányféle s milyen különbözőféle papirokat gyártanak, azt csak kevesen tudják!

Van papír, amiből például hajókötelt készítenek; ez a kötél mindennél erősebb, szívósabb s ami a legérdekesebb: a vízben csak fokozódik a szívóssága, elszakíthatatlansága! Finn szállodákban ma már gyakran találás igen kellemes puha törülközőt a mosdótól mellett — papírból.

Olcsó, jó, higiénikus — és ami ma szintén igen fontos: szappanmegtakarítást is jelent, hiszen nem kell kimosni! A kis papír asztalkendők már otthon is dívatba jöttek: itt azonban papírabroszokat is használnak.

A fa megment a válságtól. Ahol-va fa ott a modern tudomány leleményessége minden nehézségen felülkerekedik.

CÉRNA

gépcérna, himzópamut, kötőpamut, alsósál, Macramé
detailban kapható

„Progres” Industria de Afa S. A., Timisoara

eladási lerakatában

TIMISOARA III., BULEVARD CAROL 11

Szabók és konfekciós üzemek
engedmenyt élveznek!

HUNYADY SÁNDOR

GYERMEKJÁTEKOK

Ötéves kishugom játékaikat nézegetem. A hugoskám gazdag. Csöpp kezén arany karóra. A gyerekszoba üvegszekrényeiben száz, fényesen felöltözött baba. Kezembe vettem egy matyó-babát, a ruhája igazi selyem, igazi himzessel. És amíg forgattam, szinte játszództam vele, fölmerült egy régi emlékem.

Pár éve már, hogy egyik kültelki utcában, ahol az emeletes házak között már akadnak földszintesek is, az egyik kopott ház előtt meg kellett állnom. Megállított az egyik ablak.

A házban nem volt bolt. A földszintjén is lakások voltak. Utcai lakások, utcai ablakok. Az ablakokon rongyos függöny, vagy inkább függönyszerű rongy, hogy ne lehessen belátni a lakások nyomorúságába.

Megjegyzem, hogy a kapu is elég szomorú volt, teliragasztva cédulákkal, amelyek nem kiadó szobákról, hanem kiadó ágyakról szóltak. Hirdettek olyan ágyat is, amelyből reggel nyolckor föl kell kelni, hogy más felküdhessek belé, valaki, aki éjszaka dolgozik. Nem igen engedheti meg magának az ágy azt a fényűzést, hogy félnapig munkanélküli legyen. Ez az igazi belterjes gazdálkodás.

Hanem az ablak, amelyet emlegettem, csakugyan szivfacsaró volt.

Egy karika, egy nagyobb labda, meg egy kisebb labda és egy kopott posztómedve volt kitéve az ablakpárkányra. Az ablak üvegére irkából kitépett, kockás papírlap volt ragasztva. Ez volt ráírva rondírással a papírra:

„Használt gyermekjátékok eladók.”

Gondolom, ez olyan mondat, hogy fölösleges gloszákát fűzni hozzá. Mindenki érti, mi lehet mögötte.

Legalább nekem valóban elfacsarodott tőle a szívem, a szó reális, kínos értelmében. A torkomban, az orromban, a gyomromban éreztem a tehetetlen szánakozást. Gyermekekjátékok eladni! Mi lett a gyerekekkel, aki a játék volt? Meghalt? Tönkrement? Elszegényedett? Reméljük, hogy csak megnőtt. Kinőtt a játékaiból, amelyeket eltettek emlékebe kegyeletből és szeretetből. Most pedig a szükség parancsára eladják. És kinek akarják eladni? Itt ezen a vidéken, ahol olyan hehelet jön a kapun keresztül, mintha avas mákosnudi savanyodna bent az udvaron. Micsoda gyerekeknek vesznek itt játékokat? Micsoda naiv lakás lehet a rongyos, vaksi ablak mögött?!

Ha jól megnézem magam, én sem vagyok más, mint jobbfajta koldus. Ha két hónapig nem kapok munkát, vagy valami betegség megakadályozza a munkában, főfordulhatnék, mert semmi tehetségem nincs a munkanélküli jövedelemszerzéshez. Hanem ezek a játékok igazán olcsók lehetnek. Pár fillér. Gondoltam, megveszem a medvét és ott helyben elajándékozom valamelyik utcagyerekeknek.

Megzörgettem az ablakot. Nem nyílt ki. Bementem a házba, a kapu alól nyílt a lakás ajtaja. Kopogtam. Hiába.

A sötét udvar végében mosott egy sovány aszszony. Amikor már nagyon sokat kopogtam, mérgeesen felnézett a teknőről és felém kiáltotta:

— Nincsenek itthon!

Hát ez az! Ilyen szerencséje van a szegénynek. Nem volt odahaza, amikor ajtaján zörgetett a bevő.

KÜZGAZDASÁG

A cukorjegyrendszer Aradon

Mint ismeretes, Aradon átcsoportosították a körzete-
ket, ahol a lakosság május havi, személyenként heti 30
dekában megállapított cukoradagját a cukorjegy alapján
átveheti. Most folytatólagosan közöljük a kereskedők név-
sorát, ahol a cukorért jelentkezni lehet. Közöljük: 1. a kör-
zet számát, amely a cukorjegy fel van tüntetve, 2. a ke-
reskedő nevét és 3. az üzlet helyét.

141: Sinitean, Lacrimioarelor 46. — 142: Redis, Ghiocellor 39. — 143: Zrinyi, Ghiocellor 47. — 144: Eberwein, Progresului 30. — 145: Pecican, Marmel 33. — 146: Silberreis, Independentei 2. — 147: Kassa, Progresului 63. — 148: Mezei, Vlaicu 166. — 149: Muresan, A. Vlaicu 61. — 150: Winter, A. Vlaicu 27. — 151: Muresan, A. Vlaicu 61. — 152: Smolár, 6 Vanatori-ut 24. — 153: Boor, Brancoveanu 16. — 154: Pascu, Basarab Voda 22. — 155: Dragomir, Basarab Voda 33. — 156: Lapusca, Brancoveanu 63. — 157: Lapusca, A. Vlaicu 101. — 158: Lapusca, A. Vlaicu 101. — 159: Maldacher, A. Vlaicu 104. — 160: Borha, A. Vlaicu 253. — 161: Juhász, Poetului 4. — 162: Meszes, Poetului 60. — 163: Kálnoki, Corbului 42. — 164: Dascal, Bisericei 33. — 165: Florea, Bisericei 34. — 166: Inceze, Bogdan Voevod 55. — 167: Szabó, Trib. Corcheș 99. — 168: Tóth, Trib. Corcheș 105. — 169: Juhász, Fantanei 103. — 170: Jivanelov, Bisericei 123. — 171: Kvasz, Trib. Corcheș 70. — 172: Kassa, Campurilor 25. — 173: Licher, Livezilor 20. — 174: Rusca, Poetului 88. — 175: Dascal, Bisericei 33. — 176: Florea, Bisericei 34. — 177: Urcan, Livezilor 20. — 178: Buzesan, Renasterei 64. — 179: Onea, Renasterei 54. — 180: Bolvári Renasterei 8. — 181: Juhász, Abrud 63. — 182: Eszterman, Prutului 2. — 183: Pop, Prutului 5. — 184: Klos, Dr. Suciuc 235. — 185: Pfeifer, Dr. Suciuc 136. — 186: Bozakovits, Bujor 1. 187: Pálmai, Viorelelor 2. — 188: Meixner, Miron 17. — 189: Hajós, Miron 2. — 190: Bogmanov, Gelu 26. — 191: Ciosescu, Surorilor 54. — 192: Selezjan, Pipos 21. — 193: Tudor, V. Paguba 51. — 194: Pfeiffer, Ardealului 14. — 195: Pap, V. Paguba 2. — 196: Weisz, Horatiu 13. — 197: Kocsik, V. Paguba 94. — 198: Muntean, Fiului 30. — 199: Kocsik, Fiului 60. — 200: Popovici, Negruzzi 37. — 201: Muha, Fiului 43. — 202: Serban, Razboieni 1. — 203: Dragan, Rares 40. — 204: Schwartz, Ivreanu 25. — 205: Bochis, B. Deleanu 6. — 206: Rosca, F. Rares 83. — 207: Pentz, P. Rares 18. — 208: Satorius, St. Sulutiu 9. — 209: Válaszkai Randuni cei 25. — 210: Pap, Ardealului 18. — 211: Schmidt, Trenului 193. — 212: Asztalos, P. Rares 50. — 213: Prokopovici, Dr. Suciuc 97. — 214: Lapusca, Brancoveanu 63.

**BULETINUL JUSTITIEI
MONITORUL OFICIAL
BULETINUL OFICIAL BANCAR**
hivatalos lapokban, vagy bármely bukaresti
napilapban hivatalos vagy magánhirdet-
ményekeket mirusra megjelentet a
RUDOLF MOSSE hirdetőiroda
(Déli Hírlap hirdetői irodája)
Arad, Str. Eminescu 8. Tel. 17-11
A Déli Hírlap részére né után 5 óráig feladott apró, vagy
kereset hirdetések a másnapi számban megjelennek.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Fénykép-retusőrnök, perfekt, állandó állást
talál Dreher János fényképésznél, Bocsa-
Montana, jud. Caras. (1154)

Kutyanyíró napi 2 órai elfoglaltságra keres-
tetik azonnalra. Cim: Timisoara I., Bulev.
Reg. Mihai I. 8. III. em. 2 (volt I. G. Duca).
(1227)

Egy mindenes főzőnőt felveszek. Drifin-cuk-
rászda. Arad, Bul. Reg. Ferdinand 59.
(2506)

Egy kézi munkást és egy nagy munkást ke-
res Csizmadia Vilmos, Arad, Str. Marasesti
39. (2503)

Keresek bejárónőt 15, vagy 1-re, a délelőtti
órákra. Cim Wertheimer Timisoara IV., Str.
Miron Costin 7. (1225)

Szakácsnők, szobalányok és mindenesek
azonnal vagy később felvételnek. Orich Vik-
tor, Timisoara I., Str. Sft. Ion 7, földszint
10. (Irgalmagok mellett). (2509)

Keresek egy magyar mindenest 2 személy-
hez. Nicolescu, Timisoara I., Str. Mocioni 4,
II. em. 10—14 óra között. (1230)

Mindenes, jó bizonyítványokkal és rendszer-
ben lévő iratokkal azonnalra felvétetik. Kozovics,
Timisoara III., Str. Severin 5. (1214)

Inasok és napszámosok jó fizetéssel felvé-
tetnek. Siebold butorgyár, Timisoara II., Str.
Telegrafului 22. (1218)

Fizetőlányok felvételnek, Salon de moda,
Arad, Str. Take Ionescu 1. (2497)

BUTORT

olcsón vásárolhat üzletben.
Rendelésre is készítek
mindennemű butorokat

Kopnik János

butorasztalos, Timisoara IV., Str. Fröbl 50
Telefon 21-53

Házmeztornót keresek, aki a háztartásban
segédkezik. Timisoara II., Splaiul Kunz 4.
(1161)

Allást keres

Keresek gazdaságom részére gyakornokot,
aki gazdasági ismeretekkel rendelkezik. Cim
Nagy Dénes földbirtokos, Turda. (1187)

Mérlegképes könyvelő órákonnyelést vállal.
Szíves megkereséseket a timisoarai kiadó-
iroda felé kér „Keresetény” jellegre. (1215)

Magányos asszony házvezetőnői állást keres.
Cim a timisoarai kiadóban, (1212)

Szépen mosok, vasalok 80 leírt, takarítást
60 leírt vállalom. Értekezés ünnepnapokon
Timisoara III., Str. Timotei Cipariu 7, jobb
szuterén, ajtó 5. (Református templomnál).
(1211)

Cukorkagyarak! Szirupnélküli drops-cukor-
ka bevezetését vállalom. Megkeresések „Szár-
raz” jellegre a timisoarai kiadóba. (1224)

Házvezetőnői vagy jobb szakácsnői állást,
(esetleg bejárót is) keres komoly nő. Cim:
Timisoara, Splaiul Dregheci 3 (Neptun-für-
dő mögött), házmesternél. (1222)

Lakás

Kiadó lakások: 2 szoba, hall, konyha 1. ker.
(lakrészt) ugyanez a külvárosban, garzonier,
urnak, Mihail Viteazul-uton, 3 szobás lakás
Blaskovits-telepen, továbbá 1 szobás laká-
sok és butorozott szobák, Timisoara I., Str.
Sft. Ion 7, Orich Viktor. Telefon 43-59.
(2507)

Butorozott szoba kiadó. Timisoara IV., Str.
Cameliei 60. (2506)

500 lei jutalmat adok annak a házmesternak,
aki egy 4 szobás lakáshoz juttat az I. kerü-
letben. Timisoara I., Piata Unirii 11. (1185)

Timisoarai labdarugó

Érdekes kettős labdarugó műsor a Rapid-pályán

Vasárnap Timisoarai három B-Liga mérkőzés
lesz. Ezek közül kettőt közös rendezésben a Rapid
pályán tartanak meg. Délután 3 órai kezdettel a

CHINEZUL . POLITEHNICA

mérkőzés kerül előtérbe, majd ezt követően, öt
órai kezdettel a pályatulajdonos Rapid az aradi Cri-
sana CFR csapatával méri össze erejét. A két B-Liga
mérkőzés további kiegészítő műsora az egyvegyed
két óraker kezdődő Rapid-Chinezul ifjúsági bajno-
ki mérkőzés.

A VASÁRNAPI RÉSZLETES LABDARUGÓ MŰSOR

Nemzeti bajnokság:

Arad: Gloria-Universitatea
Resita: UDR-Unirea Tricolor
Bucuresti: Venus-Sportul Studentesc
Rapid-FC Braila
Galati: Gloria CFR-Mica
Ploesti: FC Ploesti-FC Craiova

TEKESPORT.

Kisorsolták a tavaszi forduló mérkőzéseit.

Az aradi tekeklubok csapalbajnokság tavaszi for-
dulója június hó 1-én ér véget, majd néhány hetes
szünet után — melyet kupa és egyéb díjmérkőzé-
sek töltenek ki, — megindulnak az őszi forduló
visszavágó mérkőzéseit.

A héten lejátszandó hatodik fordulón kívül még
három forduló vár lebonyolításra, melyek sorsolása
a következő: Május 18-án: Prieteni-Tricolor, Cri-
sana CAA, Fortuna-Rapid, Metalurgistul-Gutenberg,
Transilvania-Infratirea. Május 25-én: Tricolor-CAA,
Infratirea-Prieteni, Fortuna-Crisana, Rapid-Guten-
berg, Transilvania-Metalurgistul. Június 1-én: Meta-
lurgistul-CAA, Crisana-Prieteni, Gutenberg-Fortuna,
Infratirea-Tricolor, Transilvania-Rapid.

Érdekes fordulat az országos kupamérkőzések
ügyében. Mint már annakidején megírtuk, az orszá-
kupadöntő, melyben a három kerület, két-két csa-
pata vett részt, két lefolytatott mérkőzés után, a sor-
solás ellen emelt utólagos óvás miatt félbeszakadt és
befejezetlenül maradt. Most a szövetség úgy kívánja
reparálni, az első rendezés körüli hibák és a kupa-
szabályok kétértelműsége előidézte bonyadalmakat,
hogy elrendelte, az aradi csapatok, tehát a Prieteni
és a CAA játszanak egymásközött selejtezőt és a
győztes csapat június 1-én jelenjen meg Brasovban
a döntőmérkőzésre, melyen az Aradon győztes
UA Brasov és a CS Jiul ellen játszanak. — Az aradiak
felháborodással hallották a határozatot és ilyen for-
mában nem kívánják a kupátér küzdeni. Ellenben
indítványozták, hogy az eredetileg indulással bíró
hat csapat szövetségi kiküldött jelenlétében, játsza

B-Liga I. csoport:

Timisoara: Chinezul-Politehnica, Rapid pályán
délután 3 óraker.
Rapid-Crisana CFR, Rapid pályán d. u. 5 óraker.
Electrica-CFR, Banatul pályán d. e. 11 óraker.
Lugoj: Vulturii-CAMT.
Resita: SSMR-CFR Turnu Severin.

Timisoarai kerületi bajnokság:

Patria-Progresul az Electrica-pályán 4 óraker,
vezeti Székely. Ancora-Banatul a Banatul pályán, 5
óraker, vezeti Bindea.

Ifjúsági bajnokság: CFR-CAMT a Banatul
pályán egyvegyed 10 óraker, vezeti Milivoi. Rapid-
Chinezul a Rapid-pályán egyvegyed 2 óraker, vezeti
Capitean. Politehnica-Electrica a Politehnica pá-
lyán 5 óraker, vezeti Daju. Progresul-Vulturii a Pro-
gresul pályán egyvegyed 11 óraker, vezeti Cristea.
Banatul-Ripensia a Banatul pályán 3 óraker, vezeti
Lucaciu.

le, ki-ki a saját otthonában a versenyt és a legtöbb
fát elérő legyen a kupagyőztes.

Aradi bajnoki mérkőzés

Szombaton délután fél öt óraker a CAA telepén
SGA-Transilvania. bajnoki mérkőzés. Az SGA össze-
állítás a következő: Tamás, Mandrut, Nagv. Tipel,
Piko, Aracki, Kántor, Barbu, Mercea, Gyarmati és
Brosovszki.

Sport-Foto-Optic
A legelsőbb szórakozás
és azok javítása
A. M. Mülley-nél
TIMISOARA
I, Str. Solderer 11
Telefon 10-9 Fióküzlet: IV, Bul. Berthelot 10

Bírójelölések a mai és holnapi aradi mérkőzésekre,
Szombaton délután fél 5 óraker, CAA-pályán SGA—
Transilvania, bajnoki, bíró: Burdan, határbírók:
Oprița és Adamovici. Vasárnap a Gloria-pályán, dél-
után 5 óraker Universitat a—Gloria, határbírók:
Recheșan és Oprița. Astra-pályán, délelőtt fél 11 óraker
Astra—CAA, bajnoki, bíró: Olteanu, határbírók:
Barbu és Chiral. Olimpia-pályán, délelőtt 11 óraker
AMRA—Olimpia, bajnoki, bíró: Muresan, határ-
bírók: Roman és Pásztor. Titanus-pályán, délután fél
5 óraker, Tricolor—Titanus, bajnoki, bíró: Höhn, ha-
tárbírók: Kradiaty és Vogel. Unirea-pályán, dél-
után 5 óraker, Unirea—Intelesevea, bajnoki, bíró:
Schneider, határbírók: Colarov és Mironescu.

Házirak! Ingyen szerzek legjobb lakót üre-
sedő lakásba. Abszolút diszkrétció. Orich
Viktor, Timisoara I., Str. Sft. Ion 7, föld-
szint 10. Telefon 43-59. (2508)

Üzletáthelyezés

Szaküzletemet a mai naptól az
ALBINA BANK-palotába Timi-
soara I., Piata I. C. Fratianu, be-
járat Mercy-u oldalon helyeztem át
Adaibert Sebestyén

Tel. 44-16

Különbejárata elegánsan butorozott szobát
keresek azonnalra a központban, lehetőleg a
Carol-köruton. A címekeket kérem a Dermata
börüzletben leadni, Piata Avram Iancu 16.
Arad. (2508)

Keresek azonnalra egy, esetleg kettő, külö-
nbejárata butorozott szobát fürdőszobahaszná-
lással. Címekeket Rudolf Mosse, Arad, Str.
Eminescu 8, továbbít. (2505)

Aradul-Nou vagy mureseli magánházat üre-
sen vagy butorozva bérelnék. Címekeket „Tisz-
ta” jellegre Rudolf Mosse, Arad, Eminescu
8. (2493)

Fiatall gyermektelen házaspár keres 1-szo-
bás modern lakást azonnalra vagy június 1-
re. Timisoara IV., Str. Dimitrie Stancu 40
Bechai. (1176)

Szép modern 4 szobás lakás a II. kerületi Piata Coronin, beruházási költségek megtérítése ellenében május 15-re kiadó. Havi bér 3000 lei. I. Clesiu, Timisoara II., Str. Bontila 26. (2505)

IV. kerület központjában szép tiszta szoba, fürdőszoba használatra azonnalra vagy tizenötödikére kiadó. Ajánlatokat „Ujjonnan festve” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1226)

Vasesztergályost

jó kereseti lehetőséggel azonnal felvesszünk

Schramm Hüffel és Schmidt

gépgyárban Tople, Jelentkezni lehet vagy a gyárban, vagy Fritz Breker műszaki irodájában Timisoara IV., Bulev. Carol 40

Keresek 3-4 szobás lakást Timisoara I-II. vagy III. kerületben. Cimeket kérek Orient Boyhoz, Timisoara. (2204)

2 szobás lakást a IV. kerületi piac közelében június 15-re keresek, Dóczy Dezső cukrász, Timisoara IV., Piata Dragalina 6. Ügynökök díjaztatnak. (1190)

Keresek 2, vagy 3 szobás lakást komorttal. Ajánlatot Es-Ka utján Timisoara, telefon 10-16. Közvetítő díjaztatik. (1191)

Butorozott szoba május 15-re csak férfi részére kiadó. Timisoara IV., Str. Seiler 5, földszint. (1196)

Három- vagy négyszobás komplett lakást keresek, nem zónában azonnalra vagy június 1-re. Ajánlatokat a timisoarai kiadóba kérek „Lelépés” jellegre. (1170)

Kiadó május 15-re különbejáratu csinosan butorozott szoba falimosóval. Timisoara III., Str. Domnita Balasa 32. (1213)

Adás-vétel

Megvételre keresek jó állapotban lévő jég-szekrényt és egy kétlángos gázzeszt. Cimeket Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 8 eadni. (2489)

Lakatos-szerszám eladó. Timisoara V., Str. Dr. Sagovici 68. (1199)

Eladó 10/20 H. P. International új típusu traktor, Hanomag W. D. traktor, továbbá 6-os és 8-as magánjáró kazánok. Merkovic Géza, Timisoara IV., Str. Fröbl 46. (1204)

Egy MAV. 22-24 P-S. motort repedés mentes, valamint egy 25-30 H. P. Diesel motort használható állapotban megvételre keres. Lidolt, Lipova, jud. Timis. (1209)

SALONTA - MARE-n

7 szobából álló uri házamat eladnám vagy elcserélném
Érdeklődni: Arad, Bulev. Carol 83 Apart. 1

Vesszünk modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, porcellánt, íróasztalt, varrógépet. Nagy választék hálószobában, kombinált szobákban, konyhákban, mindenfajta modern használt és antik butorokban. Bliđariu butorizlet, Timisoara, IV., Piata Küttl 2, az udvarban. (1064)

Teljes lakásberendezéseket, beiföldi és keleti szőnyeget, antik és modern butort, varrógépet, ezüstöt, nemes porcellánt, Timisoarai, Aradon valamint az ország bármely más helyén vesszünk a legmagasabb áron. Tempo bizományi üzlet, Arad, Bulev. Regina Maria 12. Telefon 19-75. (1065)

Eladó magas szárú duplatalpu, bakacsnak is használható negyvenes fércipő, fali ingaóra, ötven darab literes és számos különböző nagyságu üveg. Timisoara III., Str. Memorandului 4, I. 2. Délélt. (2500)

Quarzlámpát keresek házi használatra. Friebert, Timisoara-Elisabetin, Str. Feldioara 2, I. emelet. (1202)

Keresek megvételre 2, 3 szobás magánházat. Cimeket a timisoarai kiadóba kérek. (2302)

Használt téglá eladó. Szabó építővállalkozó, Arad, Piata Mihail Viteazul 14. (2491)

BRAȘOV-BAN:

Csak komoly megvásárlásokat vállalok

Telefon
38-91

Bérházak
Családi házak
Villák
Házhelyek
Kertek és
Földek

eladását, vételét és cserét előnyös feltételek mellett szakszerűen közvetítek.
Komoly szándékú vevők nálam általában előjegyzésben vannak!

HANS GUTT, Ingatlanforgalmi Iroda,

BRAȘOV, Stada Regele Mihai 20, (volt Kolostor-u.)

Eladó: Jókarban lévő fehér hálószoba, felöltő, több férfiing, egy női kosztüm és egy szürke róka. Cim: Arad, Bul. Carol 83, apart. 1. (2485)

Magyarországi modern házat keresek megvételre itteni kifizetéssel leiben. Hatszáz-kilencszáz ezer lei értékben. „Üzle” ház előnyben”. Cimeket Rudolf Mosse aradi irodájában, Str. Eminescu 8, kérem leadni. (2166)

Sürgősen eladó ház, 2x2 szoba, konyha, éléskamra, pince, istálló, nagy gyümölcsöskerttel és szőlővel 400.000 leiért. Timisoara, Str. Martirul Ciordas 77. Érdeklődni a 71. szám alatt. (1203)

Házat veszek Arad beltelkén megfelelő hozammal hétszáz ezer körül bankteher, ezenfelül is átruházható. Ajánlatokat: Arad, Dr. Paretz György ügyvéd irodájába, Horia 9, délutáni órákban. (2492)

Fehér francia bulldog kölyök-kutyák eladók. Arad, Aconiu-cipőüzlet. (2490)

Szövészek eladó. Timisoara. Telefon 22-29. (1151)

Gyermekágy kifogástalan állapotban eladó. Timisoara I., Str. Milano 13, földszint 6. (1189)

Fogaranyat, főtartaranyat legmagasabb napi áron veszek, kizárólag megbízható helyről. Ajánlatokat, mennyiség és ármegjelöléssel, „Kölcsönös diszkreció” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (1113)

Kitűnő állapotban lévő férfi lüster-zakko kabátot veszek. Cimeket kérem a kiadóba leadni. (1947)

Clujon magánházat vagy villát keresek megvételre itteni kifizetéssel, nyolcszáz ezer - egymillió lei értékben. Cim: Arad, Str. Căpită Ignat, No. 28. Szücsy. (2509)

Bajfőnyomásolókeret megvételre kerestetik. Juhász-Gépgyár, Arad. Ugyanott tanuló felvétetik. (2511)

2000 lei havi jövedelemmel ház eladó. Gr. Alexandrescu 39. Bővebbet Arad, D-na Balassa 38. (2507)

Kertes magánház gazdálkodásra, vagy beépítésre alkalmas, eladó. Arad, Str. Blanduziel 43. (2493)

Eladó masszív fekete tölgyfa ebédő jutányos áron. Timisoara I., Str. Ady 2, III. em. 11. (1229)

Vennék portatív írógépet és amerikai íróasztalt. Cim a timisoarai kiadóban. (1223)

Megbizóink készpénzben

nagyon magas árai fizetnek külföldi, belöldi perzsaszőnyegekért, antik butorokért, márkás porcellánokért, linoleumért, írógépekért, festményekért, szobrokért Wertheimkasszáért, műtárgyakért ezüstdíszlámpákért, könyvtáraságokért, irodai berendezésekért

„ARTA” bizományi üzlet, Arad, Str. Alexandri 5

Aki szőrméit menteni akarja,

ZIRCHER

szücskhöz megőrzésre adja

Tűz és betörés ellen biztosítva vagyok. Molykár ellen pedig cégszerűen szavatolok Arad, Eminescu-u. 14 sz.

Nyomatott a Tipografia „Munca” körte-gőgépén, Timisoara.

Évtizedes gyakorlattal bíró keresztény
Merlegképes kövvelő-levelező
jelenlegi lemondatlan álsát változtatni kívánja. Szives megkereséseket a timisoarai kiadó továbbit „Komoly munkaerő”-nek

Megismerkednék házasság céljából szolid hüllgyel (36-ig, vagyontalan is). Nőtlen, rom. kath. negyvenes, nyugdíjképes intellektuel és háztulajdonos vagyok. Fényképet „Pontos cím” alatt kérem a timisoarai kiadóba. (1221)

Erdőüzem keres berautót fafuvarozásra. Cim a timisoarai kiadóban. (1186)

Ardeal elcsalott rész.,

főleg Oradeán nagyobb házat vennék, esetleg vagyont cserélnék. Ajánlatokat: „Készpénz” jellegre, Arad, Rudolf Mosse-iroda, Str. Eminescu 8 alá kérek.

Református 31 éves férfi vagyok, betársulnék kereskedő, iparos vagy földműves családba 120.000 lei készpénzzel. Későbbi házasság. Kérek levelet a timisoarai kiadóba „120.000” jellegre. (1208)

Nyaraló, kastélyban, szép parkban, 2 szoba, konyha, melléképítményekkel kiadó. Bukovinszky, Gavojdia, Lugoj mellett. (1207)

Üzlethelyiség a II. kerület legforgalmasabb helyén kiadó. 4x14 méter, bármilyen üzletnek alkalmas, udvarra is külön kijárat. Timisoara II., Str. Dacilor 10. (Dr. Kovács-patikkánál.) Telefon: 38-48. Nagy szalaggyár. (1096)

Németországba utazom, vállalkozom komolyabb elintézéseket, ajánlatokat „Bizalmas” jellegre a timisoarai kiadóba. (1220)

Butorizletemet áthelyeztem mindennemű butorok olcsón kaphatók

UNGOR

Timisoara IV Str. I. Brañianu 83
(a Fucher kálynagyár mellett)

Raktárnak vagy műhelynek alkalmas, napos helyiség kiadó. Cim: Rudolf Mosse, Arad, Str. Eminescu 9. (2510)

Botomat a Muresparton felejtettem, feltételezve megtaláló becsületességét kérem Dacia ruhatarában Aradon leadni. (2502)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle Illiomtejkremet, Illiom-tejszappant és Illiom-pudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületben

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

Hatschek ingatlanforgalmi iroda

Arad, Bulev. Carol 46. Telefon 16-95.

(ÁRAK EZREKBEK!) 6000: kettős tkv. tételt képező bérház, 20 bérléménnyel, 3000: saroküzletház, 13 lakással, 2500: Belv. emeletes 9 lakásos, 1700: Főter mellett üzletes ház, 1 nagy, 4 közép nagy lakás nagy telek. 1600: kettős telken épült bérház, 200.000 btto hozammal, 1500: belv. 6 bérléményes, nagy fronttal, 1300: főtéri bérházkomplexum 1/4 része, btto 11% hozam, 1000: körüti cottagevilla. 900: II. ker.-ben sarokház 2 üzlet, 2 nagy, 8 kis lakás, nagy jövő. 800: belv. 1x3, 1x2, 1x1 sz. kompl. lakás, nagy kert. 780: Muresparton új 3 szobás villa. 650: üzletes sarokház. 550: 3-szobás, fürdőszoba, nagy kert a Viztoronynál. 400: pernavai 3 lakásos. 330: Belv. 3-szobás családi ház, nagy kert. 250: Gyermekórháznál, nagy kertes, Földek. Telekek. Szőlők. Csere ingatlanok. Minden árfokozatban.